

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ
КРАГУЈЕВАЦ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Број: 400-1146/2024-06/12
Београд, 20. новембар 2024. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештаја о ревизији финансијских извештаја Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац за 2023. годину 3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац за 2023. годину.....6

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА 8

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ КРАГУЈЕВАЦ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ.....16

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ КРАГУЈЕВАЦ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ..... 60

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац за 2023. годину

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац (у даљем тексту: Друштво) за 2023. годину који обухватају: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха и 3) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац на дан 31. децембар 2023. године, као и резултата њеног пословања, за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Друштво је у финансијским извештајима за 2023. годину више исказало остале пословне приходе и мање исказало дугорочне одложене приходе и примљене донације у износу од 926 хиљада динара.

2) Друштво није у поступку ревизије презентовало валидну рачуноводствену документацију из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима на позицији обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које је обустављено у износу од 4.542 хиљаде динара.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на Напомене 3.2.1.2 и 3.2.1.3 уз финансијске извештаје. У Напоменама је наведено да су Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ као правни претходник Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца као правни претходник С.З.Р. „Степа“ из Крагујевца, закључили уговор о грађењу (надзиђивању) пословног објекта од 26. јануара 1993. године, који се налази у улици Цара Лазара број 15 у Крагујевцу. У члану 4 предметног Уговора, уговорено је да извођачу припада на име накнаде део простора по шеми која је саставни део Уговора, а која ће бити и основ за укњижбу права својине на договореним делом. Друштво надзидан спрат не користи, већ га користи град Крагујевац, није га евидентирало у пословним књигама нити извршена подела са извођачем радова. ДП Пољопривредна станица „Крагујевац“ у својству продавца и град Крагујевац у својству купца закључили су Предуговор број 464-22/07-II од 30. априла 2007. године, којим је предвиђено да уговорне стране закључе главни уговор о купопродаји непокретности – надграђеној етажи на постојећој згради Пољопривредне станице Крагујевац у улици Цара Лазара 15, површине 240 м², по цени од 8.500 хиљада динара. Предуговором је предвиђено да ће поменута купопродајна цена бити исплаћена у два наврата. Уговорне стране су се сагласиле да уколико не дође до закључења главног уговора – да се део купопродајне цене који је исплаћен продавцу сматра средствима исплаћеним на име закупа за предметни пословни простор. У периоду од маја 2007. године до марта 2010. године, град Крагујевац је уплатио 7.000 хиљада динара, али до закључења Уговора о купопродаји није дошло. Надаље, ДП Пољопривредна станица Крагујевац и град Крагујевац закључили су Споразум о међусобним правима и

обавезама број 464-22/07-II од 29. децембра 2008. године до закључења Уговора о купопродаји којим су преузели следеће обавезе: да закључе Уговор о купопродаји непокретности, односно објекта Пољопривредне станице „Крагујевац“ у улици Цара Лазара број 15 у Крагујевцу у укупној површини од 240м²; затим да купопродајна цена износи 8.500 хиљада динара и да ДП Пољопривредна станица „Крагујевац“ преда у државину граду Крагујевцу предметну непокретност. Друштво је граду Крагујевцу упутило Позив за закључење уговора о закупу пословног простора у улици Цара Лазара 15 у Крагујевцу, које користи градска управа града Крагујевца, а којим располаже Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. број 01/14 од 13. јануара 2021. године. Међутим, град Крагујевац није био сагласан да склопи Уговор о закупу са Друштвом са образложењем да је по Предуговору број 464-22/07-II од 30. априла 2007. године, као страна уговорница исплатио 7.000 хиљада динара, односно 80% купопродајне цене и да је пословни простор предат у посед и државину -граду Крагујевцу 2007. године. Увидом у препис листа непокретности Републичког геодетског завода, службе за катастар непокретности Крагујевац, утврђено је да је носилац права на објекту, пословној згради, Република Србија– Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац, као корисник, а део надграђеног пословног простора је и даље у поседу и државини града Крагујевца, иако Уговор о купопродаји предметне некретнине између града Крагујевца и ПССС д.о.о. Крагујевац није закључен, нити је исплаћена купопродајна цена у целости.

Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018

² „Службени гласник РС“, број 9/2009.

или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње већи је него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
22. новембар 2024. године

Извештај о ревизији правилности пословања Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац доо, Крагујевац за 2023. годину

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац, д.о.о. Крагујевац за 2023. годину, извршили смо ревизију правилности пословања из области расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије, зарада, накнада зарада и других примања запослених, усклађености новог запошљавања са Законом о буџетском систему и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима, примањима и расходима и издацима Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац из области расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије, зарада, накнада зарада и других примања запослених, усклађености новог запошљавања са Законом о буџетском систему и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

- 1) Друштво није испоштовало рок који је прописан у члану 16 Закона о буџету, јер је дана 10. септембра 2024. године уплатило у буџет Републике Србије 31 хиљаду динара, односно сразмерни део нето добити у износу од 50% остварене у 2022. години.
- 2) Друштво није доносило решења/одлуке запосленима на месечном нивоу о њиховим утврђеним радним учинцима, већ је целокупни радни учинак– бонус исплаћивао на крају године кроз увећану зараду за децембар месец, што није у складу са чланом 67 Правилника о раду.
- 3) Друштво није доносило Решења о коришћењу годишњег одмора за запослене већ само Одлуке о утврђивању права на годишњи одмор за 2023. годину, а запослени који су годишњи одмор користили у деловима нису користили на начин тако да први део користе у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године, што није у складу са чл. 73 и 75 Закона о раду.
- 4) Друштво није евидентирало часове плаћеног одсуства кроз обрачун зараде, што није у складу са чланом 3 став 1 тачка 3 подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада, односно накнада зарада, односно обрачун не садржи податке потребне за обрачун зараде, односно накнаде зараде, као и доприноса за обавезно социјално осигурање и пореза у складу са законом, као и износ зараде, односно накнаде.
- 5) Директор Друштва је закључио уговор о ауторском хонорару у којем је и налогодавац и извршилац посла исто лице– директор Друштва, а који је потписан од стране ненадлежног органа, што није у складу са чланом 15 став 1 тачка 6 Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва.
- 6) Друштво је накнаду трошкова превоза исплаћивало у фиксном износу по запосленом без обзира на дане проведене на раду, што није у складу са чланом 76 Правилника о раду Друштва.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пружи основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2 Напомена уз Извештаја о ревизији, наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима- и за планиране сврхе.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
22. новембар 2024. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

САДРЖАЈ

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја.....	10
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја.....	10
3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања.....	11
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	13
5. Захтев за доставу одазивног извештаја.....	14

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1³

1) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.9. Напомена уз Извештај, Друштво није приходе од државних давања признало на систематској основи у Билансу успеха током периода у којима пословни субјект признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тих давања у складу са чланом 40 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Друштво је на тај начин у току 2023. године више исказало остале пословне приходе и мање исказало дугорочне одложене приходе и примљене донације у износу од 926 хиљада динара.

2) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.14. Напомена уз Извештај, Друштво није у поступку ревизије презентовало валидну рачуноводствену документацију из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима на позицији обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које је обустављено у износу од 4.542 хиљаде динара, што није у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству.

ПРИОРИТЕТ 2⁴

У поступку ревизије нису утврђене неправилности другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3⁵

У поступку ревизије нису утврђене неправилности трећег приоритета.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо одговорним лицама Друштва да приликом евидентирања пословних промена у вези са признавањима државних давања у Билансу успеха поштује одредбе Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. (Напомена 3.2.1.9, Препорука број 9)

2) Препоручујемо одговорним лицама Друштва да евидентирање пословних промена врши на основу валидне рачуноводствене документације из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима. (Напомена 3.2.1.14, Препорука број 10)

³ Приоритет 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ Приоритет 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја а не дуже од годину дана.

⁵ Приоритет 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

ПРИОРИТЕТ 2

У поступку ревизије нису дате препоруке другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена уз Извештај, Решења о утврђивању броја прековремених сати које је остварио директор Друштва потписало је исто лице, директор Друштва, као запослени који је радио прековремено и као одговорно лице Друштва, а што није у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена уз Извештај, у пописним листама Друштва на дан 31. децембар 2023. године лице које је задужено за имовину која се пописује, односно директор Друштва је истовремено и члан пописне комисије и рачунопологач, што није у складу са чланом 5 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.6. Напомена уз Извештај, Друштво није усагласило стање средстава из Извештају о попису са стварним стањем средстава на рачунима са 31. децембром 2023. године у износу од три хиљаде динара.

4) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.7. Напомена уз Извештај, Друштво није испоштовало рок који је прописан у члану 16 Закона о буџету, јер је дана 10. септембра 2024. године уплатило у буџет Републике Србије 31 хиљаду динара, односно 50% сразмерног дела нето добити у износу од 31 хиљаду динара остварене у 2022. години.

5) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво није доносило решења/одлуке запосленима на месечном нивоу о њиховим утврђеним радним учинцима, већ је целокупни радни учинак – бонус исплаћивало на крају године кроз увећану зараду за децембар месец, а што није у складу са чланом 67 Правилника о раду.

6) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво није доносило Решења о коришћењу годишњег одмора за запослене већ само Одлуке о утврђивању права на годишњи одмор за 2023. годину, а запослени који су годишњи одмор користили у деловима нису користили на начин тако да први део користе у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године, што није у складу са чл. 73 и 75 Закона о раду.

7) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво није евидентирало часове плаћеног одсуства кроз обрачун зараде, што није у складу са чланом 3 став 1 тачка 3) подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада, односно накнада зарада, односно обрачун не садржи податке потребне за обрачун зараде, односно накнаде зараде, као

и доприноса за обавезно социјално осигурање и пореза у складу са законом, као и износ зараде односно накнаде.

8) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Директор Друштва је закључио уговор о ауторском хонорару у којем је и налогодавац и извршилац посла исто лице – директор Друштва, а који је потписан од стране ненадлежног органа, што није у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва.

9) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво је више обрачунало и исплатило дневница запосленим лицима у ситуацијама када су на службеном путу провели мање од осам сати, као и у ситуацијама када је остатак времена код путовања преко 24 часа трајао мање од осам часова у најмањем износу од девет хиљада динара.

10) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво је накнаду трошкова превоза исплаћивало у фиксном износу по запосленом без обзира на дане проведене на раду, а што није у складу са чланом 76 Правилника о раду Друштва.

11) Као што је објашњено у тачки 3.3.2.10. Напомена уз Извештај, Друштво у 2023. години није имало усвојен интерни акт којим су прописана, правила и процедуре доделе донација, односно којим су утврђени критеријуми за коришћење средстава за помоћ (донације).

ПРИОРИТЕТ 2

12) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена уз Извештај- Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисани у процедурама за управљање ризиком.

13) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена уз Извештај- Друштво није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

14) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена уз Извештај- Друштво није донело Стратегију управљања ризиком и није утврдило ризике којима је изложено у свом пословању, а што није у складу са одредбама члана 7 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

15) Као што је објашњено у тачки 3.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису утврђене неправилности трећег приоритета.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да успоставе контролне активности кроз поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију и извршење. (Напомена 3.1.1, Препорука број 4)

2) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да у поступку пописа имовине и обавеза одреди лица која не рукују имовином и која нису задужена за имовину која се пописује. (Напомена 3.1.1, Препорука број 5)

3) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да- пре састављања извештаја усагласи и стање из пописних листа са стварним стањем Друштва. (Напомена 3.2.1.6, Препорука број 7)

4) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да приликом уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну поштује рокове који су прописани Законом о буџету. (Напомена 3.2.1.7, Препорука број 8)

5) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да доносе месечна решења/одлуке о мерилима за радни учинак у складу са чланом 67 Правилника о раду. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 11)

6) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да запосленима пре отпочињања коришћења годишњег одмора издају решења о коришћењу истог на начин тако да- у колико запослени годишњи одмор користи у деловима, први део користи у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 12)

7) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да приликом обрачуна зарада евидентирају часове плаћеног одсуства у складу чланом 3 став 1 тачка 3) подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 13)

8) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да уговоре о ауторском хонорару са директором Друштва закључује Скупштина Друштва у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 14)

9) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да обрачун и исплату дневница за службено путовање запослених врше у складу са Одлуком и Упутством за исплату дневница. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 15)

10) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да обрачун и исплату трошкова превоза за запослене у Друштву врши само за дане када је запослени долазио на рад. (Напомена 3.2.2.4, Препорука број 16)

11) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да донесу и усвоје интерни акт којим су прописана, правила и процедуре доделе донација. (Напомена 3.3.2.10, Препорука број 17)

ПРИОРИТЕТ 2

12) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да успоставе адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле усвајањем писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене. (Напомена 3.1.1, Препорука број 1)

13) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију доставља до 31. марта текуће године за претходну годину. (Напомена 3.1.1, Препорука број 2)

14) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да донесу Стратегију управљања ризиком и усвоје регистар ризика којима је Друштво изложено у свом пословању. (Напомена 3.1.1, Препорука број 3)

15) Препоручујемо одговорним лицима Друштва да предузму активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Напомена 3.1.2, Препорука број 6)

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

5. Захтев за достављање одазивног извештаја

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац је обавезна да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, који садржи и препоруке за њихово отклањање, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац обавезна је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до састављања годишњег финансијског извештаја, односно до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ КРАГУЈЕВАЦ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј

1. Основни подаци о субјекту ревизије	18
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања	20
3. Налази у поступку ревизије.....	20
3.1. Интерна финансијска контрола.....	20
3.2. Финансијски извештаји.....	26
3.2.1. Биланс стања.....	30
3.2.2. Биланс успеха.....	44
3.2.3. Потенцијалне обавезе	59

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Решењем Народног одбора среза Крагујевац 1955. године основана је станица за заштиту биља, а 1958. године Решењем Народног одбора општине Крагујевац регистрована је као установа за самостално финансирање – Пољопривредна станица Крагујевац.

Решењима Окружног привредног суда у Крагујевцу од 1980/1986/1989/1992/ и 2000. године, уписане су статусне промене овог правног субјекта од оснивања.

На основу Закона о регистрацији привредних субјеката, Решењем Агенције за привредне регистре БД 60999/2005 од 7. марта 2005. године, региструје се превођење привредног субјекта у Регистар привредних субјеката и врши се регистрација „Друштвено предузеће пољопривредна станица Крагујевац“.

На основу сагласности надлежног министарства, Агенција 2010. године доноси Решење о промени пословног имена и уписује се – Пољопривредна саветодавна и стручна служба „Крагујевац“ д.о.о. Крагујевац.

Оснивач Друштва је Република Србија за коју на основу законског овлашћења оснивачка права врши Влада.

Друштво послује под пословним именом Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац.

Скраћено пословно име: ПССС Крагујевац д.о.о. Крагујевац

Седиште Друштва: улица Цара Лазара 15, Крагујевац

Матични број: 07166168

ПИБ: 101041649

Друштво послује средствима у државној својини (100%).

На дан 31. децембар 2023. године Друштво је имало просечно 20 запослених лица.

Делатност

Претежна делатност Друштва је: 7120 Техничко испитивање и анализа.

У вршењу своје делатности Друштво обавља и: стручне послове у области заштите биља, семенарства, садног материјала, признавања сорти и генетички модификованих организама и стручне послове у сточарству. Поред претежне делатности Друштво може обављати и све друге делатности које нису законом забрањене, ако за то испуњава прописане услове. Друштво обавља и делатност спољнотрговинског промета и услуге у спољнотрговинском промету из оквира своје делатности у складу са законом и Одлуком о изменама оснивачког акта Друштва.

Органи Друштва

Органи Друштва су: Скупштина и директор Друштва.

Рад Скупштине Друштва утврђен је Одлуком о измени оснивачког акта и Пословником о раду Скупштине Друштва.

Овлашћење Скупштине Друштва врши Оснивач преко овлашћених представника.

Скупштина Друштва ради и одлучује на седницама. Рад Скупштине је јаван, а Скупштина може одлучити да њена седница не буде јавна. Седницу сазива председник. Сазивање седнице Скупштине врши председник по сопственој иницијативи, на предлог директора или 1/3 чланова Скупштине. Чланови Скупштине Друштва имају право и дужност да присуствују седницама Скупштине и да учествују у раду и одлучивању. Члан Скупштине има право да подноси

предлоге за доношење и измену општих и других аката, да предлаже разматрање одређених питања од значаја за Друштво, као и да покреће друга питања из делокруга рада Скупштине. Скупштина одлучује гласањем. Скупштина доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова. У случају једнаке поделе гласова, глас председника је одлучујући. О раду и одлучивању Скупштине води се записник. Записник о седници Скупштине води записничар, а потписују га председник и записничар. Одлуке донете на седници Скупштине Друштва уносе се без одлагања у посебну књигу одлука.

Скупштина Друштва одлучује о следећем: доноси измене оснивачког акта; усваја финансијске извештаје, као и извештаје ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије; надзире рад директора и усваја извештаје директора; одлучује о повећању и смањењу основног капитала; одлучује о расподели добити и начину покрића губитака, укључујући и одређивање дана стицања права на учешће у добити и дана учешћа у добити члану Друштва; именује и разрешава директора и утврђује накнаду за његов рад, односно начела за утврђивање те накнаде; именује ревизора и утврђује накнаду за његов рад; одлучује о покретању поступка ликвидације, као и подношењу предлога за покретање стечајног поступка од стране Друштва; именује ликвидационог управника и усваја ликвидационе билансе и извештаје ликвидационог управника; одлучује о повлачењу и поништењу удела; даје прокуру; одлучује о покретању поступка и давању пуномоћја за заступање Друштва у спору са прокуристом, као и у спору са директором; одлучује о статусним променама и променама правне форме; даје сагласност на стицање, продају, давање у закуп, залагање или друго располагање имовином велике вредности у смислу закона којим се уређује правни положај привредних друштава; доноси пословник о свом раду и обавља друге послове и одлучује о другим питањима у складу са законом. Директора бира и разрешава Скупштина Друштва, на период од четири године. Директор Друштва је у радном односу у Друштву са пуним радним временом.

Директор заступа Друштво, организује и води пословање Друштва, стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Друштва, предлаже доношење одлука из делокруга Скупштине Друштва, спроводи одлуке Скупштине Друштва, доноси акт о организацији и систематизацији послова и друге опште акте Друштва, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Друштву и обавља и друге послове у складу са законом.

Општа акта Друштва

Чланом 18 Одлуке о изменама оснивачког акта „Пољопривредне стручне службе Крагујевац“ д.о.о. број 01/489 од 19. септембра 2016. године прописано је да се у Друштву води „књига одлука“. У књигу одлука уносе се одлуке које доноси Скупштина Друштва.

Скупштина Друштва, донела је Статут „Пољопривредне стручне службе Крагујевац“ д.о.о. Крагујевац, број: 01/431 од 15. октобра 2009. године. Овим Статутом се уређује: облик организовања „Пољопривредне стручне службе Крагујевац“ д.о.о. Крагујевац, делатности које Друштво обавља, назив и седиште Друштва, унутрашња организација и органи Друштва, начин стицања средстава и њихова расподела, доношење и примена општих аката и друга питања од значаја за пословање и рад Друштва.

Општи акти Друштва су:

1. Правилник о рачуноводству;
2. Правилник о условима и начину коришћења службених возила;
3. Допуна Правилника о условима и начину коришћења службених возила;
4. Општи акт о спровођењу мера и безбедности и здрављу на раду;

5. Правилник о раду;
6. Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем;
7. Правилник о канцеларијском и архивском пословању;
8. Програм опште стручног оспособљавања и стицања посебних знања и способности за рад у струци;
9. Програм обуке радника из области заштите од пожара;
10. Пословник о раду Скупштине;
11. Правилник о финансијско материјалном пословању;
12. Правилник о поступку унутрашњег узбуђивања;
13. Правилник о јавним набавкама и јавним набавкама на које се Закон не примењује;
14. Стратешки план интерне ревизије за период од 2023. до 2025. године – нацрт;
15. Правилник о интерном финансијском управљању и контроли – нацрт;
16. Правилник о заштити личности;
17. Правилник са превентивним мерама за спречавање ширења епидемије корона вируса.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са приходима и расходима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области:

- расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије;
- зарада, накнада зарада и других примања запослених;
- усклађеност новог запошљавања са Законом о буџетском систему и
- усклађеност пословања са интерним актима Друштва.

У ревизији правилности пословања, као извори критеријума коришћени су:

- Закон о буџетском систему;
- Закон о буџету Републике Србије за 2023. годину;
- Закон о привредним друштвима;
- Закон о раду;
- Интерна акта субјекта ревизије.

3. Налази у поступку ревизије

3.1. Интерна финансијска контрола

Интерна финансијска контрола у јавном сектору је свеобухватан систем мера за управљање и контролу јавних прихода, расхода, имовине и обавеза, који успоставља Влада кроз организације јавног сектора са циљем да су управљање и контрола јавних средстава,

укључујући и стране фондове, у складу са прописима, буџетом и принципима доброг финансијског управљања, односно ефикасности, ефективности, економичности и отворености.

У складу са Законом о буџетском систему интерна финансијска контрола обухвата: (1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава; (2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и (3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обухвата Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију (члан 80 Закона).

3.1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности који успоставља, одржава и ажурира руководство са циљем да се планиране активности и заштита имовине остваре на правилан, економичан и ефикасан начин и да се обезбеди поузданост финансијског извештавања.

Финансијско управљање и контрола обухвата: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

Друштво није усвојило писане политике и процедуре, а које се успостављају ради пружања разумног уверавања да су ризици који утичу на постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, што није у складу са одредбама члана 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Откривена неправилност:

Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисани у процедурама за управљање ризиком.

Ризик: Неусвајањем писаних политика и процедура, постоји ризик од наступања догађаја и ситуација које могу неповољно утицати на остварење циљева Друштва.

Препорука број 1: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да успоставе адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле усвајањем писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене.

Чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописано је да руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину.

Друштво није презентовало доказ да је до 31. марта 2024. године доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину.

Откривена неправилност: Друштво није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање адекватног и ефикасног система финансијског управљања и контроле може угрозити ефикасност пословања и остваривање постављених циљева Друштва.

Препорука број 2: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију доставља до 31. марта текуће године за претходну годину.

1) Контролно окружење

Контролно окружење има значајан утицај на одлучивање и извршавање планираних активности, као и на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва.

Контролно окружење је резултат односа начина руковођења, подршке руководства, компетентности, етичких и моралних вредности и интегритета руководства и запослених. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају функције и надлежности, начин рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места (у даљем тексту: Правилник), уређују се унутрашње организационе јединице, њихов делокруг рада и међусобни однос, руковођење унутрашњим организационим јединицама, одговорност руководиоца унутрашњих организационих јединица и систематизација радних места. Друштво је донело Правилник о изменама и допунама Правилником о организацији и систематизацији послова у Друштву од 9. марта 2020. године којим је дефинисано да за обављање послова из свог делокруга, унутрашњим уређењем у Друштву се образују четири основне јединице, два одељења и две групе:

1. Одељење за саветодавне послове;
2. Одељење за стручне послове;
3. Група агрохемијска лабораторија/ лабораторија и
4. Група за опште и заједничке послове.

Пословањем друштва руководи директор друштва. Директор заступа организује и води пословање друштва у складу са Законом и Статутом, Правилником и другим општим актима.

Директор Друштва именована је Одлуком Скупштине Друштва број: 01/69 од 4. фебруара 2022. године.

2) Управљање ризицима

Руководилац корисника јавних средстава у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање финансијског управљања и контроле у јавном сектору усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

Друштво није интерним актима утврдило ризике којима је изложено у свом пословању. Поред тога, Друштво нема стратегију управљања ризиком, која представља основ за идентификовање ризика, као и њихову процену и контролу у смислу Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Друштво је доставило Нацрт Стратешког плана интерне ревизије у ПССС Крагујевац д.о.о. Крагујевац, за период од 2023. године до 2025. године. У истом је дат план ревизија за трогодишњи период од 2023. до 2025. година. Нацртом је предвиђено да се у погледу управљања ризицима, процес управљања ризицима састоји од следећих корака:

- утврђивање ризика;
- процена ризика;
- поступање по ризицима (одговор на ризике);
- праћење ризика и извештавање о њима.

Достављени документ није усвојен од стране надлежног органа.

Откривена неправилност: Друштво није донело Стратегију управљања ризиком и није утврдило ризике којима је изложено у свом пословању, а што није у складу са одредбама члана 7 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Недоношење Стратегије управљања ризиком, може имати негативан ефекат на остварење циљева Друштва.

Препорука број 3: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да донесу Стратегију управљања ризиком и усвоје регистар ризика којима је изложена у свом пословању.

3) Контролне активности

У циљу успостављања и одржавања система интерне контроле у складу са законском регулативом, ефикасним управљањем буџетским и другим средствима, између осталих, Друштво је усвојило више интерних аката међу којима и:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Друштву од 9. марта 2020. године;
- Правилник о раду ПССС Крагујевац д. о. о.;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем,
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању,
- Правилник о финансијско материјалном пословању и
- Правилник о условима и начину коришћења службених возила.

Увидом у достављену документацију, Директор Друштва је у 2023. години имао 168 часова прековременог рада, на основу чега је исплаћено и обрачунато 191 хиљада динара (брuto износ). Решења о утврђивању броја прековремених сати које је остварио директор Друштва потписало је исто лице - директор Друштва.

Директор Друштва је током 2023. године, прековремено обављао саветодавне послове. Прековремени рад се односио на увођење е-агара на пољопривредним газдинствима и на подношењу захтева за субвенције и подстицаје на дигиталној платформи у име регистрованих пољопривредних газдинстава.

Откривена неправилност: Решења о утврђивању броја прековремених сати које је остварио директор Друштва потписало је исто лице, директор Друштва, као запослени који је радио прековремено и као одговорно лице Друштва, а што није у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Доношење решења о исплати прековременог рада од стране директора Друштва ствара ризик да је исто донето од органа који није био надлежан за његово доношење.

Препорука број 4: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да успоставе контролне активности кроз поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију и извршење.

Попис имовине и обавеза

Чланом 20 Закона о рачуноводству прописано је да је правно лице, односно предузетник дужан да на почетку пословања изврши попис имовине, обавеза и ванбилансне имовине и ванбилансних обавеза, са назнаком појединачних вредности у количинама и новчаном износу. Правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса. Усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја. Правно лице, односно предузетник може предвидети општим актом и дуже периоде за вршење пописа књига, филмова, архивске грађе и слично, с тим што ти периоди не могу бити дужи од пет година. Начин и рокове вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем прописује министар надлежан за послове финансија.

Чланом 36 Правилника о рачуноводству предвиђа се да се усклађивање имовине и обавеза у књиговодству са стварним стањем које се утврђује пописом врши, најмање, једном годишње и то на крају године, са стањем на дан 31. децембра. Попис имовине и обавеза врши се у складу са посебним општим актом Друштва– Правилником о попису. Скупштина Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. донела је Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем број 01/698 од 11. децембра 2014. године. Наведеним Правилником прописују се начин и рокови вршења пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем које се утврђује пописом.

Директор Друштва је 31. децембра 2023. године донела Одлуку о саставу Комисије за коначан попис имовине/основних средстава број 01/618. На основу тачке 5 наведене Одлуке, директор је 31. децембра 2023. године донела Упутство за рад Комисије за попис, којим издаје налоге за обављање припремних радњи за попис. Такође, на основу тачке 2 ове Одлуке, чланови Комисије за попис доносе План рада комисије за годишњи попис за 2023. годину дана 9. јануара 2024. године.

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. поседује следеће пописне листе:

- пописна листа основних средстава на дан 31. децембар 2023. године,
- пописна листа алат инвентар на дан 31. децембар 2023. године и
- пописна листа – програм на дан 31. децембар 2023. године.

На основу Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и према Упутству директора о попису, Централна Комисија за попис донела је 20. јануара 2024. године, Извештај комисије о извршеном попису са стањем на дан 31. децембар 2023. године, број: 01/40 од 30. јануара 2024. године.

Скупштина Друштва је на седници донела Одлуку о усвајању пописа Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. број: 01/41 од 31. јануара 2024. године.

У члану 5 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁶ дефинисано је да у комисију за попис имовине и

⁶ „Службени гласник РС“, број 89/20

обавеза не могу бити одређена лица која рукују имовином, односно која су задужена за имовину која се пописује.

У поступку ревизије презентоване су пописне листе у којима је лице које је задужено за имовину која се пописује, односно директор Друштва истовремено и члан пописне комисије и рачунопологач, што није у складу са чланом 5 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Откривена неправилност: У пописним листама Друштва на дан 31. децембар 2023. године лице које је задужено за имовину која се пописује, односно директор Друштва је истовремено и члан пописне комисије и рачунопологач, што није у складу са чланом 5 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Ризик: Уколико је лице задужено за имовину која се пописује, истовремено и члан пописне комисије, може бити нарушена објективност и тачност пописа имовине и обавеза.

Препорука број 5: Препоручујемо одговорним лицама Друштва да у поступку пописа имовине и обавеза одреди лица која не рукују имовином и која нису задужена за имовину која се пописује.

4) Информисање и комуникација

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у Друштву је поверено Агенцији N01 из Крагујевца, на основу закљученог Уговора о пружању књиговодствених услуга између Друштва и Агенције од 1. јануара 2016. године.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

3.1.2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁷, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 99/2011, 106/2013 и 84/2023

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава која ће обављати функцију интерне ревизије код свих корисника јавних средстава који су се споразумели о њеном организовању, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

4) обављањем интерне ревизије од стране интерне ревизије надлежног директног корисника буџетских средстава Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са планом те јединице интерне ревизије.

У Друштву није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Друштву од 9. марта 2020. године није систематизовано радно место интерног ревизора.

У поступку ревизије Друштво је једино доставило Нацрт Стратешког плана интерне ревизије у ПССС Крагујевац д.о.о. за период од 2023. године до 2025. године који није усвојен од стране надлежног органа.

Откривена неправилност: Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије на један од прописаних начина негативно утиче на целокупан систем интерне финансијске контроле, што може довести до одлагања процеса унапређења пословања, као и немогућности раног откривања процедура које је потребно унапредити у функцији ефикаснијег пословања.

Препорука број 6: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да предузму активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3.2. Финансијски извештаји

1) Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Друштво води пословне књиге, врши припрему, састављање, подношење и објављивање годишњих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству⁸ и подзаконским актима донетим на основу тог закона, и то:

- Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁹

⁸ „Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21-др.закон

⁹ „Службени гласник РС“, број 89/2020

- Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица¹⁰

- својим интерним општим актом– Актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Редован годишњи финансијски извештај Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац, за 2023. годину достављен је Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја, дана 28. марта 2024. године и евидентиран под бројем ФИН 200354/2024. године, а који обухвата:

- Биланс стања;
- Биланс успеха и
- Напомене уз финансијски извештај.

На основу података из редовног годишњег финансијског извештаја и статистичког извештаја за период од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године, Друштво се разврстало као микро правно лице и иста величина је верификована од стране Агенције као исправна. Разврставање је извршено на основу члана 6 Закона о рачуноводству.

2) Организација рачуноводственог система

Актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама прописано је да финансијски извештаји треба истинито и објективно да презентују финансијску позицију, финансијску успешност и новчане токове пословног субјекта. Истинито и објективно приказивање захтева верно приказивање ефеката трансакција, других пословних догађаја у складу са критеријима за признавање имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода. Финансијски извештаји, у редовним околностима, се састављају уз претпоставку сталности пословања пословног субјекта, односно претпоставку да његово пословање неће бити обустављено у периоду краћем од годину дана од дана извештавања.

У Пољопривредној саветодавној и стручној служби Крагујевац, Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 9. марта 2020. године, дефинисано је да за обављање послова из свог делокруга, образују четири основне јединице, два одељења и две групе (Одељење за саветодавне послове, Одељење за стручне послове, Група агрохемијска лабораторија и Група за опште и заједничке послове) при чему не постоји систематизовано радно место за вођење пословних књига и финансијских извештаја већ је исто поверено књиговодственој агенцији.

Члан 2 Правилника о рачуноводству предвиђа да се обављање рачуноводствених и финансијских послова у Друштву врши у Одељењу за опште послове.

Одељењем за опште послове, руководи директор, који је за свој рад непосредно одговоран оснивачу Друштва.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја поверава се Агенцији No 1 из Крагујевца која је овлашћена за ове послове и чији власник испуњава следеће услове:

- завршен VII степен стручне спреме економског усмерења,
- сертификат о познавању рада на рачунару и
- најмање три године рада на пословима рачуноводства.

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 89/2020

3) Разврставање

Друштво је разврстано на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2023. годину као микро правно лице.

4) Пословне књиге

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама је уређено да се рачуноводствени подаци и информације о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима, расходима и резултату пословања обезбеђују у пословним књигама. Пословне књиге су: дневник, главна књига и помоћне књиге. Пословне књиге се воде по систему двојног књиговодства на начин који треба да омогући контролу улазних података, исправности унетих података, чување података, могућност коришћења података, могућност увида у промет и стање на рачунима главне књиге и помоћних књига, односно трансакција, као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена.

Чланом 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама је одређено да финансијски извештаји треба истинито и објективно да презентују финансијску позицију, финансијску успешност и новчане токове пословног субјекта. Истинито и објективно приказивање захтева верно приказивање ефеката трансакција, других пословних догађаја у складу са критеријима за признавање имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода. Финансијски извештаји, у редовним околностима, састављају се уз претпоставку сталности пословања пословног субјекта, односно претпоставку да његово пословање неће бити обустављено у периоду крајем од годину дана од дана извештавања.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у Друштву је поверено Агенцији N01, на основу закљученог Уговора о пружању књиговодствених услуга између Друштва и Агенције од 1. јануара 2016. године.

5) Рачуноводствене политике

У наставку се даје преглед најважнијих рачуноводствених политика наведених у Напоменама уз финансијске извештаје Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац, а који је објављен уз Финансијске извештаје за 2023. годину и то:

Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се признају само када је вероватно да ће од тог улагања притицати економске користи и када је набавна вредност улагања поуздано мерљива, а обухватају се: улагања у развој, концесије, патенти, лиценце, нематеријални трошкови истраживања и процењивања природних ресурса, улагања у осталу нематеријалну имовину (у оквиру којих су трошкови закупа, право коришћења државног земљишта).

Почетно признавање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности. Уколико за дато нематеријално улагање не постоји активно тржиште то улагање се вреднује по набавној вредности. Позитивни ефекти ревалоризације нематеријалних улагања евидентирају се у корист ревалоризационе резерве а негативни ефекти евидентирају се на терет раније остварене ревалоризационе резерве.

Некретнине, постројења и опрема

Ова имовина обухвата постројења и опрему, остала средства и некретнине, постројења и опрема у припреми, авансе дате за њихову набавку и улагање на туђим некретнинама и постројењима. Почетно признавање врши се по набавној вредности. Постројења и опрема амортизују се у току корисног века.

Постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност

увећана за све трошкове које се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности. Накнадна улагања у некретнине, постројења и опрему, која имају за циљ продужење корисног века употребе или повећање капацитета, повећавају књиговодствену вредност.

Амортизација постројења и опреме се обрачунава на вредност некретнина, постројења и опреме на почетку године, односно на набавну вредност опреме стављене у употребу током године, применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава.

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се могу ревидирати сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

Амортизација некретнина постројења и опреме

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на вредност некретнина, постројења и опреме на почетку године, односно на набавну вредност опреме стављене у употребу током године, применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава.

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се могу ревидирати сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Залихе

Залихе инвентара са једнократним отписом и робе процењују се по набавној вредности, која обухвата фактурну вредност добављача и зависне трошкове набавке. Обрачун излаза залиха материјала и резервних делова, ситног инвентара и робе врши се по просечној набавној цени. Ако је владајућа набавна цена залиха ситног инвентара и робе нижа од књиговодствене набавне цене, залихе се вреднују по поштеној набавној цени а разлика се евидентира на терет расхода по основу обезвређења. Залихе учинака процењују се по цени коштања која обухвата производне трошкове. Ако је цена коштања виша од нето продајне цене залихе учинака се вреднују по нето продајној цени. Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у тржишним условима пословања, након умањења за трошкове продаје. Залихе ситног инвентара и робе које немају употребну вредност отписују се на терет расхода по основу обезвређења у оквиру финансијског рачуноводства. Залихе учинака које немају употребну вредност отписују се на терет рачуна 983 у оквиру обрачуна трошкова и учинака.

Потраживања

Потраживања обухватају потраживања од продаје (купци матична и зависна правна лица, купци остала повезана правна лица, купци у земљи и купци у иностранству), потраживања из специфичних послова и друга потраживања (потраживања за камату и дивиденду, потраживања од запослених, потраживања од државних органа и организација, потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса изузимајући порез на добитак). Потраживања у иностраној валути вреднују се по средњем курсу на дан биланса. Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист финансијских прихода а негативне на терет финансијских расхода.

Дефинитивно ненаплатива потраживања директно се отписују на терет осталих расхода. Потраживања од дужника у стечају и потраживања која нису наплаћена за 60 дана од дана доспећа, индиректно се отписују на терет осталих расхода. Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе у року који прелази рок толеранције наплативости потраживања. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина обухвата непосредно уновчиве хартије од вредности (ове хартије од вредности замењују готовину у платном промету, чекови, на пример), готовину на пословном рачуну у домаћој валути, готовину на пословном рачуну у иностраној валути, издвојене депозите у домаћој или иностраној валути и готовину у благајни у домаћој или иностраној валути. Еквиваленти и готовина у иностраној валути вреднује се по средњем курсу на дан биланса. Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист финансијских прихода а негативне на терет финансијских расхода.

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, иницијално се признају по фер вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције. Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања представљају обавезе за покриће трошкова и ризика проистеклих из претходног пословања који ће се појавити у наредним годинама а односе се на:

- резервисања за трошкове у гарантном року,
- остала резервисања за вероватне трошкове.

Ова резервисања Друштво процењује на бази стварно очекиваних трошкова, а смањују се у моменту настанка трошкова за које је извршено резервисање. Неискоришћена дугорочна резервисања укидају се у корист осталих прихода.

3.2.1. Биланс стања

3.2.1.1. Нематеријална имовина

Табела број 1: Структура нематеријалне имовине

Назив	-у хиљадама динара-	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Нематеријална улагања– софтвери	834	834
Програми за рачунаре	3.506	3.506
Укупно:	4.340	4.340
Исправка вредности	(1.143)	(540)
Исправка вредности	(145)	(145)
Укупно:	(1.288)	(685)
Програми	75	75

Назив	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Исправка вредности програма	(47)	(39)
Укупно:	28	36
Укупно:	3.080	3.691

У пословним књигама Друштва на дан 31. децембар 2023. године, исказана је нематеријална имовина у износу од 3.080 хиљада динара.

Програми за рачунаре евидентирани у пословним књигама набавне вредности у износу од 3.506 хиљада динара се односе на софтвере набављене од добављача Underit д.о.о. Нови Сад по основу два рачуна:

- 1-17-001-2022 од 31. јануара 2022. године у износу од 1.150 хиљада динара и
- 5-17-001-2022 од 28. фебруара 2022. године у износу од 2.356 хиљада динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност нематеријалне имовине у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Табела број 2: Структура некретнина, постројења и опреме

Назив	-у хиљадама динара-	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Грађевински објекти	18.967	18.302
Исправка вредности	(14.066)	(13.697)
Укупно:	4.901	4.605
Постројења и опрема	15.723	16.047
Исправка вредности	(9.672)	(8.541)
Укупно:	6.051	7.506
Укупно:	10.952	12.111

Друштво је на дан 31. децембар 2023. године исказало некретнине, постројења и опрему у износу од 10.952 хиљада динара.

Друштво је у 2023. години извршило набавку зидног кондезационог цирку котла по рачуну број: 250/2023 од 30. октобра 2023. године од добављача СЗР Водно-Монт, Крагујевац у износу од 665 хиљада динара.

Табела број 3: Преглед промена на рачунима некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

РАЧУН	Пољопривредно и остало земљиште (020)	Грађевинско земљиште (021)	Грађевински објекти (022)	Постројења и опрема (023)	НПО у припреми (027)	Улагања на туђим НПО (028)	УКУПНО
Аналитика	1	2	3	4	5	7	8=1+2+3+4+5+6+7
НАБАВНА ВРЕДНОСТ	-	-	-	-	-	-	-
Стање 1. јануара 2023. године у билансу стања	-	-	18.302	16.047	-	-	34.349
Повећање у 2023. години	-	-	665	-	-	-	665
Отуђења и расходање	-	-	-	(324)	-	-	(324)
Пренос	-	-	-	-	-	-	-
Стање 31. децембра 2023. године	-	-	18.967	15.723	-	-	34.690
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање 1. јануара 2023. године	-	-	(13.697)	(8.541)	-	-	(22.238)
Амортизација за 2023. годину	-	-	(369)	(1.404)	-	-	(1.773)
Отуђења и расходање	-	-	-	273	-	-	273
Стање на дан 31. децембар 2023. године	-	-	(14.066)	(9.672)	-	-	(23.738)
Садашња вредност на дан 31. 12. 2023. године	-	-	4.901	6.051	-	-	10.952
Садашња вредност на дан 31. 12. 2022. године	-	-	4.605	7.506	-	-	12.111

Грађевински објекти

У пословним књигама Друштва исказани су грађевински објекти по набавној вредности од 18.967 хиљаде динара, исправци вредности од 14.066 хиљада динара и садашњој вредности од 4.901 хиљада динара.

Табела број 4: Преглед грађевинских објеката са стањем на дан 31. децембар 2023. године:

Назив	Садашња вредност
Пословна зграда, улица Цара Лазара 15, Крагујевац	18.302
Зидни кондезационог цирко когао	665
Укупно:	18.967

Према подацима Републичког геодетског завода, Друштво има уписано право коришћења на пословној згради, земљишту под зградом и земљиштем уз зграду у улици Цара Лазара 15 у Крагујевцу, број парцеле: 2949/7. У Одлуци о изменама оснивачког акта Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. као основни капитал Друштва подразумева се право коришћења пословне зграде у Крагујевцу у улици Цара Лазара број 15 на катастарској парцели 1389/2, 1391/2, 1386/2 и 1388/2, као земљишно тело II и права коришћења предметних катастарских парцела на којима је пословна зграда изграђена.

Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ као правни претходник Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац д.о.о. Крагујевац и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца као правни претходник С.З.Р. „ Степа“ из Крагујевца, закључили су уговор о грађењу (надзиђивању) пословног објекта од 26. јануара 1993. године, који се налази у улици Цара Лазара број 15 у Крагујевцу. Наручилац радова као инвеститор, Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ наручује код извођача радова, Производног пројектног монтажног предузећа „Шумадијамонт“ из Крагујевца надзиђивање свог постојећег пословног објекта на целој површини у улици Цара Лазара број 15 у Крагујевцу.

У члану 4 предметног Уговора, уговорено је да извођачу припада на име накнаде део простора по шеми која је саставни део Уговора, а која ће бити и основ за укњижбу права својине на договореним делом.

Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца закључили су дана 23. јуна 2004. године Уговор о раскиду уговора о грађењу (надзиђивању) пословног објекта ОВ број 3953/04 из разлога што извођач радова није испунио уговорене обавезе.

Према Изјави одговорног лица, Друштво надзидан спрат није евидентирао у пословним књигама нити је извршена подела са извођачем радова.

Постројења и опрема

У пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2023. године исказана су постројења и опрема набавне вредности од 15.723 хиљаде динара, исправке вредности од 9.674 хиљада динара и садашње вредности од 6.049 хиљада динара.

Током 2023. године Друштво је извршило продају службеног возила марке Fiat Punto Van по цени од 43 хиљаде динара, са урачунатим ПДВ-ом.

3.2.1.3. Залихе

Табела број 5 : Структура залиха

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Алат и ситан инвентар	3.843	3.569
Исправка алата и инвентара	(3.843)	(3.569)
Плаћени аванси за залихе и услуге	3.019	3.021
Укупно:	3.019	3.021

Извршен је годишњи попис залиха, а извештај о попису усвојен је Одлуком директора Друштва број 01/41 од 31. јануара 2024. године.

Залихе алата и ситног инвентара исказане су у износу од 3.843 хиљада динара, а односе се на залихе ситног инвентара из ранијих година, за које је извршен идниректан отпис у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем број 01/698 од 11. децембра 2014. године.

Плаћени аванси за залихе и услуге у износу од 3.019 хиљада динара односе се у целости на аванс који је уплаћен С.З.Р. „Степа“ из Крагујевца, а у складу са Анексом о раскиду Уговора о грађењу (надзиђивању) пословног објекта ОВ бр. 3953/04 од 17. јануара 2007. године, којим су се стране потписнице споразумеле да једна половина од укупне купопродајне цене пословног простора припадне извођачу радова који је према пројекту само делимично изградило наведени објекат.

Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца закључили су Споразум дана 29. маја 2006. године, којим су се споразумели да уколико не дође до продаје пословног простора у улици Цара Лазара 15 у Крагујевцу, а који је заједничка имовина ДП Пољопривредне станице „Крагујевац“ и ППМП „Шумадијамонт“ у односу 50% према 50%, да се овај пословни простор изда трећем правном лицу.

Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца закључили су Уговор о раскиду уговора о грађењу (надзиђивању) пословног објекта, број 01/34 од 15. јануара 2007. године. Овим уговором уговорне стране су изјавиле да раскидају Уговор о грађењу (надзиђивању) пословног објекта ОВ бр. 3953/04 који је био закључен 23. јуна 2004. године. Затим, уговорне стране су сагласне да се Уговор раскида из разлога зато што извођач радова није испунио уговорне обавезе па ће део пословног простора који је требао да припадне извођачу радова, остати у власништву Пољопривредне станице „Крагујевац“ и да ће закључити Анекс уговора којим ће утврдити финансијско улагање извођача радова на надзиђивању пословног објекта, ради исплате изведених радова од стране наручиоца радова, односно Пољопривредне станице „Крагујевац“.

Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ и Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца закључили су Анекс о раскиду Уговора о грађењу (надзиђивању) пословног објекта ОВ бр. 3953/04 од 17. јануара 2007. године, којим су се споразумеле да једна половина од укупне купопродајне цене пословног простора припадне извођачу радова који је према пројекту само делимично изградило наведени објекат.

Поводом наведених уговора о грађењу, по тужби извођача радова С.З.Р. „Степа“ из Крагујевца који је правни следбеник Производно пројектног монтажног предузећа „Шумадијамонт“ из Крагујевца, вођена су два парнична поступка пред Вишим судом у Крагујевцу и пред Привредним судом у Крагујевцу. Решењем Вишег суда у Крагујевцу број П-

56/16 од 6. новембра 2017. године, утврђује се да је тужба повучена. Повлачењем тужби Производно пројектно монтажно предузеће „Шумадијамонт“ из Крагујевца није доказало основаност својих тужбених захтева и потраживања, односно није успело да докаже своје право својине на предметном пословном објекту.

ДП Пољопривредна станица „Крагујевац“ и град Крагујевац закључили су Предуговор број 464-22/07-II од 30. априла 2007. године, којим је предвиђено да ДП Пољопривредна станица „Крагујевац“ и град Крагујевац закључе главни уговор о купопродаји непокретности по цени од 8.500 хиљада динара и да ће поменута купопродајна цена бити исплаћена у два наврата. Уговорне стране су се сагласиле да уколико не дође до закључења главног уговора – да се део купопродајне цене који је исплаћен продавцу сматра средствима исплаћеним на име закупа за предметни пословни простор. град Крагујевац уплатио је 7.000 хиљада динара, али до закључења Уговора о купопродаји није дошло. Такође, ДП Пољопривредна станица Крагујевац и град Крагујевац закључили су Споразум о међусобним правима и обавезама до закључења Уговора о купопродаји број 464-22/07-II од 29. децембра 2008. године којим су преузели следеће обавезе: да закључе Уговор о купопродаји непокретности, односно објекта Пољопривредне станице „Крагујевац“ у улици Цара Лазара број 15 у Крагујевцу у укупној површини од 240м²; затим да купопродајна цена износи 8.500 хиљада динара и да ДП Пољопривредна станица „Крагујевац“ преда у државину граду Крагујевцу предметну непокретност.

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. је доставила Понуду број 01/96 од 24. марта 2014. године, за давање у закуп пословног простора за потребе органа града Крагујевца. Дана 24. августа 2018. године, Друштво је упутило Захтев за реализацију Предуговора број 464-22/07-II од 30. априла 2007. године. Затим је Друштво упутило граду Крагујевцу Позив за закључење уговора о закупу пословног простора број 01/125 од 13. марта 2019. године. Коначно Друштво је граду Крагујевцу упутило Позив за закључење уговора о закупу пословног простора у улици Цара Лазара 15 у Крагујевцу, које користи градска управа града Крагујевца а којим располаже Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. број 01/14 од 13. јануара 2021. године. Међутим, град Крагујевац није сагласан да склопи Уговор о закупу са Друштвом са образложењем да је по Предуговору број 464-22/07-II од 30. априла 2007. године, као страна уговорница исплатио 7.000 хиљада динара, односно 80% купопродајне цене, да је пословни простор предат у посед и државину граду Крагујевцу 2007. године и да је град Крагујевац савестан и законит држалац.

Влада Републике Србије је донела Закључак 05 број 46-8480/2007 од 13. децембра 2007. године, којим је утврдила да удео државне својине у средствима која користи Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ износи 100%, односно да су средства које Друштво користи у целини у државној својини.

Влада Републике Србије коју је заступао директор Републичке дирекције за имовину Републике Србије и Друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ закључиле су Споразум о уделу државне својине у средствима која користи друштвено предузеће Пољопривредна станица „Крагујевац“ из Крагујевца, број 46-362/2007-04 од 16. јануара 2008. године. Учесници наведеног споразума су се сагласили да је удео државне својине у средствима које користи Друштво 100%, односно да су средства која користи Друштво у целини у државној својини. У члану 2 Споразума је наведено да средства из овог споразума чини и право коришћења пословне зграде у Крагујевцу у улици Цара Лазара 15, постојеће на катастарској парцели број 1389/2, 1391/2, 1392/2, 1386/2 и 1388/2 уписане у КО Крагујевац, као и право коришћења катастарских парцела на којима је пословна зграда изграђена.

Увидом у препис листа непокретности Републичког геодетског завода, службе за катастар непокретности Крагујевац, утврђено је да је носилац права на објекту– пословној

згради– Република Србија– Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац, као корисник, а део надграђеног пословног простора је и даље у поседу и државини града Крагујевца.

3.2.1.4. Потраживања по основу продаје

Табела број 6: Структура потраживања на основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Купци у земљи	1.838	3.689
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(256)	(256)
Укупно:	1.582	3.433

Табела број 7: Преглед потраживања од купаца – привредних друштава у земљи

-у хиљадама динара-

Ред. број	Купци у земљи	Исказано стање на дан 31.12.2023. године	Усаглашено
1.	Удружење одгајивача говеда сименталске расе Шумадија Крагујевац	305	-
2.	Пурењак систем д.о.о. Кнић	213	да
3.	Удружење пољопривредника Лапово	153	-
4.	Пољопривредни произвођачи	149	-
5.	PRSM Rasadnik– Каћаревић Џелјко	135	-
6.	Don-Mat д.о.о. Велика Плана	119	Не
7.	Агенција за привредне регистре, Београд	102	да
8.	Планиште– Пољопривредна задруга	94	да
9.	Ђурић фискал	85	-
10.	Остала потраживања	483	-
Укупно:		1.838	

Друштво у оквиру потраживања од купаца у земљи у 2023. години има исказана потраживања у укупном износу од 1.582 хиљаде динара. Највеће потраживање се односи на Удружење одгајивача говеда сименталске расе, Шумадија, на основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи број 01/132 од 16. марта 2021. године, а који се односи на вршењу заједничких послова на спровођењу Главног одгајивачког програма, као и вршења контроле производње приплодне и квалитетне приплодне стоке у складу са Законом о сточарству. Потраживање Агенције за привредне регистре се односи на закупнину за децембар месец 2023. године по рачуну број 131 од 31. децембра 2023. године. Потраживања која се односе на купце „Пурењак систем“ д. о. о. су потраживања за обављање послова мера селекције у говедарству и овчарству по рачуну 098/23 од 1. септембра 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност потраживања од продаје у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.5. Остала краткорочна потраживања

Табела број 8: Структура осталих краткорочних потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Остала потраживања од запослених	187	277

Назив	2023. година	2022. година
Остала потраживања плаћање платном картицом	-	1
Потраживања за више плаћен порез на добит	239	397
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	8	-
Неискоришћен пренет порез на додатну вредност	-	10
Потраживања за више плаћени порез на додатну вредност	21	232
Укупно:	455	917

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних потраживања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.6. Готовински еквиваленти и готовина

Табела број 9: Структура готовине и готовинских еквивалената

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Текући (пословни) рачуни	3.800	1.198
Благајна		1
Укупно	3.800	1.199

Новчана средства у износу од 3.800 хиљада динара се односе на динарске текуће рачуне код следећих пословних банака:

Табела број 10: Текући (пословни) рачуни

-у хиљадама динара-

Назив		2023. година
Министарство финансија– Управа за трезор	840-86723-16	2.537
Банка Интеса а.д. Београд	160-448580-17	58
НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд	205-153435-48	-
НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд	205-509562-25	1.202
НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд	205-510619-55	-
НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд	205-534726-96	-
Укупно:		3.977

Новчана средства Друштва у износу од 3.977 хиљада динара се воде на динарским текућим рачунима код следећих пословних банака:

Banka Intesa, NLB Комерцијална банка, NLB комерцијална банка – рачун боловања, Министарство финансија управа за трезор.

Увидом у закључни лист Друштва, у изводе банкарских рачуна последњег дана 2023. године, као и у Извештај о попису извода из банака готовог новца и других вредности у благајни са стањем на дан 31. децембар 2023. године утврђено је да се попис готовине на рачунима Друштва за три хиљаде динара не слаже са стварним стањем средстава на дан 31. децембар 2023. године.

Откривена неправилност: Друштво није усагласило стање средстава из Извештају о попису са стварним стањем средстава на рачунима са 31. децембром 2023. године у износу од три хиљаде динара.

Ризик: Услед неусаглашености стања по попису са стварним стањем ствара се ризик нетачног извештавања о стању средстава на текућем рачуну Друштва.

Препорука број 7: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да пре састављања извештаја усагласи стање из пописних листа са стварним стањем Друштва.

Новчана средства у износу од 2.537 хиљада динара се односе на динарски текући рачун који се води код Министарство финансија– Управе за трезор. Новчана средства на динарском текућем рачуну у Банка Интеса а.д. Београд износе 58 хиљада динара и износ у 1.202 хиљаде динара у НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд. Стање у благајни на 31. децембар 2023. године износи нула динара.

Стања новчаних средстава на динарским и девизним рачунима на дан 31. децембар 2023. године потврђена су изводима пословних банака и Министарства финансија– Управа за трезор.

3.2.1.7. Капитал

Табела број 11: Структура капитала

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Основни капитал	4.649	4.648
Нераспоређени добитак ранијих година	3.829	3.829
Нераспоређени добитак текуће године	195	-
Укупно:	8.673	8.477

Основни капитал

Друштво је у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину исказало државни капитал у износу од 4.649 хиљада динара.

Чланом 9 Одлуке о изменама оснивачког акта „Пољопривредне стручне службе Крагујевац“ д.о.о. од 19. септембра 2016. године, одређено је да основни капитал Друштва према књиговодственој вредности на дан 31. децембра 2007. године износи 4.648 хиљада динара.

Код Агенције за привредне регистре уписан је основни капитал у износу од 4.648 хиљада динара, што по средњем курсу Народне банке Србије на дан 31. децембар 2007. године износи 59 хиљада еура и у целини односи на новчани капитал.

Нераспоређени добитак

Табела број 12: Структура нераспоређеног добитка

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Нераспоређени добитак ранијих година	3.829	3.829
Нераспоређени добитак текуће године	195	-
Укупно:	4.024	3.829

Нераспоређени добитак у износу од 4.024 хиљаде динара односи се на нераспоређени добитак из ранијих година у износу од 3.829 хиљада динара и нераспоређени добитак исказан у Билансу успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године у износу од 195 хиљада динара.

На основу члана 11 и члана 15 став 1 тачка 5) Оснивачког акта Друштва, као и у складу са Законом о буџету РС за 2023. годину, на редовној седници Друштва донета је Одлука о распоређивању добити друштва оствареној у пословној 2022. години и усвајању завршног рачуна.

Донета је Одлука да се остварена нето добит у износу од 62 хиљаде динара, у складу са Законом о буџету уплати у буџет РС сразмерни део нето добити у износу од 50% остварене нето добити за 2022. годину, односно 31 хиљаду динара.

Друштво је дана 10. септембра 2024. године уплатило у буџет Републике Србије 31 хиљаду динара, односно сразмерни део нето добити у износу од 50% остварене у 2022. години.

Чланом 16 Закона о буџету прописано је да привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна су да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2022. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва.

Откривена неправилност: Друштво није испоштовало рок који је прописан у члану 16 Закона о буџету, јер је дана 10. септембра 2024. године уплатило у буџет Републике Србије 31 хиљаду динара, односно 50% сразмерног дела нето добити у износу од 31 хиљаду динара остварене у 2022. години.

Ризик: Уколико Друштво не поштује рокове који су прописани Законом о буџету, може доћи до пропуста код уплаћивања средстава у буџет.

Препорука број 8: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да приликом уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну поштује рокове који су прописани Законом о буџету.

На основу члана 11 и члана 15 став 1 тачка 5) Оснивачког акта Друштва, као и у складу са Законом о буџету РС за 2024. годину, на редовној седници Друштва донета је Одлука о распоређивању добити друштва оствареној у пословној 2023. години и усвајању завршног рачуна.

Донета је Одлука да се остварена нето добит у износу од 195 хиљада динара, у складу са Законом о буџету уплати у буџет РС сразмерни део нето добити у износу од 50% остварене нето добити за 2023. годину, односно 97 хиљаду динара.

3.2.1.8. Дугорочне обавезе

Табела број 13: Структура дугорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	2.051	3.606
Укупно:	2.051	3.606

Дугорочни кредити и зајмови у земљи у износу од 2.051 хиљада динара односе се на обавезе по основу Уговора о кредиту број 7627963 закљученим 30. марта 2021. године са Банка Интесом а.д. Београд и Уговором о дугорочном кредиту број 00-410-0208964.3 од 24. августа 2022. године закљученим са НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд.

Друштву је на основу поднетог Захтева одобрен кредит у износу од 2.500 хиљада динара у Банка Интеси а.д. Београд са роком отплате до 30. март 2023. године и 30.000 евра у динарској противвредности у НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд са роком враћања од 36 месеци.

Стање кредита код НЛБ Комерцијална банка а.д. Београд на дан 30. новембар 2023. године у износу од 17.500 еура, односно 2.051 хиљаде динара потврђено је Изводом отворених ставки достављеним од стране НЛБ Комерцијалне банке а.д. Београд.

Друштво је доставило потврду од Банка Интеса а.д. Београд од 12. септембра 2023. године да је кредити измирен.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност дугорочних обавеза из пословања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.9. Дугорочни одложени приходи и примљене донације

Табела број 14 : Структура дугорочних одложених прихода и примљених донација
-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Дугорочно одложени приходи и примљене донације	2.952	4.868
Укупно:	2.952	4.868

Дугорочно одложени приходи и примљене донације у износу од 2.952 хиљада динара односе се у целости на одложене приходе и примљене донације за реализацију пројеката:

Табела број 15: Преглед пројеката и донација

Пројекат	Донација	евидентирано 01.01.2023.	трошкови амортизације 2023. година	оприходавано до 31.12.2023.	Стање на дан 31.12.2023.
Подршка руралном и регионалном развоју у Републици Србији“	Метео станице	2.833	637	567	2.266
Клакулација исхране– однос цене коштања и квалитета	Софтвер	2.035	353	1.349	686
Укупно:		4.868	990	1.916	2.952

Чланом 40 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, приходи од државних давања признају се на систематској основи у Билансу успеха током периода у којима пословни субјект признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тих давања. Признавање државних давања у Билансу успеха врши се у сагласности са рачуноводственим начелом узрочности прихода и расхода из члана 4 став 1 тачка 9) овог правилника.

Откривена неправилност: Друштво није приходе од државних давања признало на систематској основи у Билансу успеха током периода у којима пословни субјект признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тих давања у складу са чланом 40 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Друштво је на тај начин у току 2023. године више исказало остале пословне приходе и мање исказало дугорочне одложене приходе и примљене донације у износу од 926 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, може доћи до необјективног финансијског извештавања.

Препорука број 9: Препоручујемо одговорним лицама Друштва да приликом евидентирања пословних промена у вези признавања државних давања у Билансу успеха поштује одредбе Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица.

3.2.1.10. Краткорочне финансијске обавезе

Табела број 16: Структура краткорочних финансијских обавеза

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	9	9
Укупно:	9	9

Краткорочне финансијске обавезе у износу од девет хиљада динара у целости се односе на „Delta Agrar“ д.о.о. Београд по основу погрешне уплате из ранијих година.

На основу узорковане документације, утврђено је да краткорочне финансијске обавезе не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.11. Примљени аванси, депозити и кауције

Табела број 17: Структура примљених аванса, депозита и кауција

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Примљени аванси, депозити и кауције од других правних лица	15	0
Укупно:	15	0

Примљени аванси, депозити и кауције од других правних лица у износу од 15 хиљада динара у целости се односе на фактуру ПР Урош Миљковић књиговодствене услуге агенција „Валидо“ Крагујевац, за закупнину за месец јануар 2024. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност примљених аванса, депозита и кауција од других правних лица у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.12. Обавезе из пословања

Табела број 18: Структура обавеза из пословања

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Добављачи у земљи	773	1.273
Остале обавезе из пословања	7	0
Укупно:	780	1.273

Обавезе из пословања износе 780 хиљада динара у највећем делу се односе на обавезе према добављачима у земљи у износу од 773 хиљаде динара и остале непоменуте обавезе у износу од седам хиљада динара.

Табела број 19: Преглед добављача према којима Друштво има исказане обавезе на дан 31. децембар 2023. године:

-у хиљадама динара-		
Ред. број	Добављачи у земљи	Износ обавезе на дан 31.12.2023. године
1.	ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	141
2.	„Енергетика“ д.о.о. Крагујевац	119
3.	„Кнез петрол“ д.о.о. Земун	109
4.	„Alo Media System“ д.о.о. Београд	50
5.	„Телеком Србија“ Београд	45

Ред. број	Добављачи у земљи	Износ обавезе на дан 31.12.2023. године
6.	„Дунав друштво за управљање пензионим фондом“ а.д. Београд	38
7.	„Superlab“ д.о.о. Нови Београд	23
8.	ПР Горан Нешовић „Делфин“ Крагујевац	32
9.	ПР „No1 Агенција“ Крагујевац	31
10.	ПР Љубиша Николић „Беокомерц“ Београд	28
11.	Остали добављачи	157
Укупно:		773

Друштво је највећи део обавеза према добављачима усагласило на дан 31. децембар 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да обавезе из пословања не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.13. Остале краткорочне обавезе

Табела број 20: Структура осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	1.478	999
Обавезе према физичким лицима	117	143
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог ПДВ и претходног пореза	339	
Порези и доприноси по одбитку	959	499
Укупно:	2.893	1.640

Остале краткорочне обавезе које на дан 31. децембра 2023. године износе 2.893 хиљада динара односе се на обавезе за нето зараде и накнаде зарада у износу од 1.478 динара, обавезе према физичким лицима у износу од 117 хиљада динара, обавезе по основу пореза на додату вредност у износу од 339 хиљада динара и порези и доприноси по одбитку у износу од 959 хиљада динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.14. Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које је обустављено

Табела број 21: Обавеза по основу средстава намењених продаји и средства пословања које је обустављено

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које је обустављено	4.542	4.542
Укупно:	4.542	4.542

У поступку ревизије је утврђено да субјект ревизије није презентовао валидну рачуноводствену документацију из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима на позицији обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава

пословања које је обустављено у износу од 4.542 хиљаде динара, што није у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству.

Откривена неправилност: Друштво није у поступку ревизије презентовало валидну рачуноводствену документацију из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима на позицији обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које је обустављено у износу од 4.542 хиљаде динара, што није у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству.

Ризик: Уколико Друштво не поседује одговарајућу рачуноводствену документацију постоји ризик да финансијски извештаји нису састављени у складу са законским прописима.

Препорука број 10: Препоручујемо одговорним лицама Друштва да евидентирање пословних промена врши на основу валидне рачуноводствену документације из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене која је евидентирана у пословним књигама и исказана у финансијским извештајима.

3.2.1.15. Краткорочна пасивна временска разграничења

Табела број 22: Структура краткорочних пасивних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Краткорочна пасивна временска разграничења	1.000	-
Укупно:	1.000	-

Краткорочна пасивна временска разграничења у износу од 1.000 хиљада динара односе се у целости на одложене приходе и примљене донације за реализацију пројеката по основу Уговора о регулисању међусобних права и обавеза у погледу коришћења подстицаја за подршку унапређењу система креирања и преноса знања кроз развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години број 01/609 од 27. децембра 2023. године.

Предмет овог уговора је уређивање међусобних права и обавеза у вези са коришћењем подстицаја за подршку унапређењу система креирања и преноса знања кроз развој техникотехнолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, за подршку пројекту унапређења на тему: „Унапређење производње хортикултуре у заштићеном простору рационализацијом постојећих техничких решења, повећањем производних капацитета и имплементацијом нових технолошких решења на огледном пољопривредном газдинству у циљу руралног развоја“, а по пријави Корисника подстицаја, приложеном Плану активности, Финансијском плану и другој конкурсној документацији која чини саставни део овог уговора, као и уређивање обима активности, начина њиховог извршења, износа подстицаја и остала питања од значаја за извршење права и обавеза.

Укупна вредност подстицаја, коју остварује Корисник подстицаја износи до 1.000 хиљада динара.

Корисник подстицаја се обавезује да реализује пројекат најкасније у року од годину дана од дана закључења овог уговора.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност краткорочних пасивних разграничења у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2. Биланс успеха

3.2.2.1. Приходи од продаје производа и услуга

Табела број 23: Структура прихода од продаје производа и услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Приходи од продаје производа и услуга	8.030	8.025
Укупно:	8.030	8.025

Приходи од продаје производа и услуга у износу од 8.030 хиљада динара се у целости односе на приходе од продаје услуга на домаћем тржишту и то: селекцијска смотра у говедарству; линеарна оцена првотелки, мере у коњарству; селекцијске смотре у (свињарству, овчарству, козарству и коњарству; хемијска анализа млека (по узорку млека); контрола матичног јата живине у одгоју и/или експлоатацији. За пружање ових услуга Скупштина Друштва је донела одлуку о усвајању ценовника о ценама услуга у сточарству Регионалне одгајивачке организације Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац број 01/633 од 30. децембра 2022. године. Друштво је донело за вршење услуга оцењивања параметара плодности земљишта Ценовник услуга одређивања основних параметара плодности земљишта број 01/634 од 30. децембра 2022. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да приходи од продаје производа и услуга не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.2. Остали пословни приходи

Табела број 24 : Структура осталих пословних прихода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	39.622	35.553
Приходи од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета	1.953	3.191
Укупно:	41.575	38.744

Остали пословни приходи исказани у износу од 41.575 хиљаде динара односе се на приходе од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина у износу од 39.622 хиљаде динара и приходе од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета у износу од 1.953 хиљаде динара.

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина у износу од 39.622 хиљада динара односи се на:

Највећи део прихода од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина се односи на приходе намењене за обављање саветодавних послова на име накнада за рад запослених саветодаваца у износу од 31.092 хиљаде динара. Приходи су остварени по основу Уговора о регулисању међусобних односа у погледу обављања послова предвиђених годишњим програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2023. годину број: 153-08-0003/1/2022-02 од 20. марта 2023. године, закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Управа) и Друштва. Уговорне стране сагласно су констатовале да је Корисник средстава, у складу са чланом 4. Уредбе о утврђивању Годишњег програма развоја саветодавних послова у пољопривреди за

2023. годину¹¹, поднео захтев за остваривање права на коришћење средстава за обављање саветодавних послова, као и да је уз захтев поднео документацију којом доказује испуњеност услова за обављање саветодавних послова у пољопривреди, План развоја и унапређења квалитета рада, број 01/173 од 20. марта 2023. године и План активности, од 20. марта 2023. године.

Чланом 4 Уговора, Управа се обавезује да, у складу са уређеним извором, распоредом и начином коришћења средстава за спровођење Годишњег програма, Кориснику средстава изврши исплату средстава.

Анексом бр. 1 Уговора о регулисању међусобних односа у погледу обављања послова предвиђених годишњим програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2023. годину закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Друштва број: 153-08-00012/4/2023-02 од 2. јуна 2023. године регулисано је да ће се на име накнаде за рад запослених саветодаваца извршити исплата средстава:

1. За саветодавне послове:

1) на име накнаде и то:

- (1) за накнаде за рад запослених саветодаваца, износ до 18.582 хиљаде динара,
- (2) за накнаде за прековремени рад и за рад на дан празника, износ до 1.328 хиљада динара,

2) за остале трошкове и то:

- (1) за остале трошкове који директно учествују у извршењу саветодавних послова износ до 4.874 хиљада динара;
- (2) за остале трошкове који директно учествују у извршењу саветодавних послова који се односе на помоћ пољопривредним произвођачима у коришћењу ПИС података износ до 3.182 хиљаде динара;
- (3) за остале трошкове који директно учествују у извршењу саветодавних послова који се односе на давање савета на основу обављене контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта износ до 3.454 хиљаде динара;
- (4) за остале трошкове трошкови који директно учествују у извршењу саветодавних послова који се односе на извођење микро огледа износ до 0 динара.

2. За развој ПССС и то за јачање капацитета износ до 1.000.000 динара.

Чланом 4 Анекса бр. 1 Уговора, исплата средстава намењених за обављање саветодавних послова врши ће се по следећој динамици:

- део средстава у износу од 7.648 хиљада динара, исплаћује се по закључењу овог уговора;
- део средстава у износу од 7.648 хиљада динара, одређена за реализацију другог квартала, исплаћује се пре почетка тог квартала;
- део средстава у износу од 7.398 хиљада динара, одређена за реализацију трећег квартала, исплаћује се пре почетка тог квартала;
- део средстава у износу од 7.398 хиљада динара, одређена за реализацију четвртог квартала, исплаћује се пре почетка тог квартала.

Приходи у износу од 1.328 хиљада динара који се односе за накнаде за прековремени рад на основу Анекса бр. 1 Уговора о регулисању међусобних односа у погледу обављања послова предвиђених годишњим програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди за

¹¹ „Службени гласник РС“, број 21/2023

2023. годину, закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Друштва број: 153-08-00012/4/2023-02 од 2. јуна 2023. године.

Одредбама члана 3 став 1) (2) наведеног Анекса Уговора за саветодавне послове на име накнаде за прековремени рад и за рад на дан празника предвиђен износ до 1.328 хиљада динара.

Приходи за зараде за два извршиоца у износу од 3.229 хиљада динара су евидентирани на основу Анекса I/2023 Уговора бр. 401-0-631/2019-11 од 22. маја 2019. године, закљученим између Републике Србије – Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за заштиту биља – Београд и Друштва. Анексом I/2023 Уговора, Управа се обавезала, да за вршење послова из члана 2. овог анекса, на рачун Корисника уплати средства у висини до 3.229 хиљада динара и то:

- 1.653 хиљада динара, бруто, на годишњем нивоу, на име накнаде за рад лица задуженог за координацију послова на нивоу службе и спровођење Програма мера заштите здравља биља, у складу са Уговором;

- 1.176 хиљада динара, бруто, на годишњем нивоу на име накнаде за рад извршиоца задуженог за спровођење Програма мера заштите здравља биља, у складу са Уговором;

- 400 хиљада динара на име годишње накнаде за материјалне трошкове настале у вези са обављањем послова.

Уговором о обављању послова контроле за мере спровођења одгајивачког програма за 2023. годину од стране регионалне одгајивачке организације закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Друштва број: 1/442 од 24. августа 2023. године остварени су приходи у износу од 447 хиљада динара. Предмет овог уговора је обављање послова контроле у спровођењу мера за спровођење одгајивачког програма за 2023. годину од стране регионалне одгајивачке организације, у складу са Уредбом о утврђивању годишњег програма мера за спровођење одгајивачког програма за 2023. годину¹².

Приходи дати у Табели број 25 односе се на приходе за издате сертификате фитосертификате у износу од 1.545 хиљада:

Табела број 25: Преглед узоркованих прихода за издате сертификате фитосертификате

Опис	Уплате сходно анексу II
Записник о инспекцијском надзору, издато 34 фитосанитарних Сетификата	102
Записник о инспекцијском надзору, издато 70 фитосанитарних Сетификата	213
Записник о инспекцијском надзору, издато 171 фитосанитарних Сетификата	624
Записник о инспекцијском надзору, издато 129 фитосанитарних Сетификата	478
Записник о инспекцијском надзору, издато 36 фитосанитарних Сетификата	128

Приходе од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета у износу од 1.953 хиљаде динара односе се највећим делом на Пројекат „Шумадијска шљива“ реализује се у оквиру Програма „Подршка руалном и регионалном развоју у Републици Србији“ коју финансира Швајцарска агенција за развој и сарадњу (SDC). Водећи партнери на пројекту је Регионална агенција за развој Шумадије и Поморавља, док су пројектни партнери град Крагујевац и општине Аранђеловац, Топола, Рача, Кнић и Баточина, Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац и Регионална асоцијација произвођача ракије „Шумадијска ракија“ (Partneership Contract on implementation of Grant Agreement no 4/08/2017, 14/107/17 од 25. децембра 2017. године).

¹² „Службени гласник РС“, број 39/23

Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља након завршетка пројекта „Шумадијска шљива“ у складу са дефинисаним и усвојеним процедурама програма „Подршка руралном и регионалном развоју у Републици Србији“ је извршила пренос 15 агрометеоролошких станица које су набављене у оквиру пројекта, у власништво Пољопривредне саветодавне и стручне службе Крагујевац, за које је у 2023. години остварен приход у износу од 567 хиљада динара. На основу Пројекта „Калкулација исхране– однос цене коштања и квалитета“ извршен је пренос софтвера донација из 2021. године за које је у 2023. години остварен приход у износу од 1.349 хиљада динара.

3.2.2.3. Трошкови материјала и енергије

Табела број 26: Структура трошкова материјала и енергије

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Трошкови материјала за израду	61	363
Трошкови осталог материјала (режијског)	256	461
Трошкови горива и енергије	2.110	2.380
Утрошени материјал за одржавање објеката	404	273
Трошкови отписа алата и ситног инвентара	307	639
Укупно:	3.138	4.116

Трошкови материјала и енергије у износу од 3.138 хиљада динара односе се на трошкове материјала за израду у износу од 61 хиљаде динара, трошкове осталог материјала (режијског) у износу од 256 хиљада динара, трошкове горива и енергије у износу од 2.110 хиљада динара, утрошеног материјала за одржавање објеката у износу од 404 хиљаде динара и трошкове отписа алата и ситног инвентара у износу од 307 хиљада динара.

Трошкови материјала за израду који су исказани у износу од 61 хиљаду динара односе се на утрошен материјал у процесу производње у износу од 22 хиљаде динара и на утрошене ауто гуме и амбалажу у износу од 39 хиљада динара.

Трошкови осталог материјала (режијског) у износу од 256 хиљада динара односе се на трошкове осталог материјала (режијског) у износу од 95 хиљада динара и на трошкове канцеларијског материјала у износу од 161 хиљаде динара.

Трошкови горива и енергије у износу од 2.110 хиљада динара односе се на трошкове горива и енергије у износу од 1.236 хиљада динара, трошкове електричне и друге енергије у износу од 684 хиљада динара и на трошкове горива – гаса у износу од 190 хиљада динара.

Износ од 404 хиљаде динара односи се на утрошени материјал за одржавање објеката, а износ од 307 хиљада динара односи се на трошкове отписа алата и ситног инвентара.

На основу узорковане документације трошкови у износу од 200 хиљада динара односе се на куповину опреме: Android tablet, Radeon Win10 Home и Xiaomi Redmi Pad EU од добављача НЕТ Владимир Тодоровић ПР из Крагујевца по фактури: VPR-10-0127/23 од 30. октобра 2023. године. Износ од 131 хиљаде динара односи се на трошкове феремона и клопке по фактури број: 75/2023 од 20. марта 2023. године добављача „Елстар“ д.о.о. за пољопривредну производњу, трговину и услуге из Суботице, а износ од 131 хиљаде динара односи се такође на феремоне и клопке по фактури број: 74/2023 од 20. марта 2023. године, добављача „Елстар“ д.о.о. за пољопривредну производњу, трговину и услуге из Суботице.

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови материјала и енергије не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.4. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела број 27: Структура трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	29.729	23.839
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	4.517	3.841
Трошкови накнада по уговору о делу	386	344
Трошкови накнада по ауторским уговорима	600	-
Трошкови накнада по уговору о привремено повременим пословима	732	1.820
Трошкови накнада физиким лица	473	633
Трошкови накнада органима управљања	963	894
Трошкови ангажовања радника	-	39
Остали лични расходи	1.582	2.211
Укупно:	38.981	33.621

Права, обавезе и одговорности из радног односа уређени су Правилником о раду број 01/334 од 11. маја 2018. године, Одлуком о измени Правилника о раду 01/650 од 15. октобра 2018. године и Одлуком о изменама и допунама Правилника о унутрашњој систематизацији радних места број: 01/88 од 9. марта 2020. године коју је донео директор Друштва.

Радни однос са запосленима у Друштву заснива се појединачним Уговорима о раду, у складу са Законом о раду и Општим актом послодавца односно правилником о раду Друштва.

Радни однос директора Друштва уређен је Уговором о раду на неодређено време број 01/49-2 од 24. јануара 2014. године, којим је именована за директора Друштва, Одлуком Скупштине Друштва 01/49 од 24. јануара 2014. године и Анексом Уговора о раду директора број 01/85 од 27. јануара 2015. године који су закључени са Скупштином Друштва.

Такође, на основу узорковане документације, Друштво је закључивало и уговоре на одређено време са лицима која обављају послове из надлежности Друштва. Уговори су закључивани са роком трајања до годину дана, а након тога Пољопривредна саветодавна и стручна служба, Крагујевац је са запосленима закључила анексе уговора.

Чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва број 01/489 од 19. септембра 2016. године је прописано да Скупштина Друштва именује и разрешава директора и утврђује накнаду за његов рад, односно начела за утврђивање те накнаде.

Одлуком Скупштине Друштва број 01/356 од 10. јуна 2021. године утврђено је да се директору Друштва, због обима послова које обавља као саветодавац– координатор на издавању резултата и препорука на основу лабораторијских извештаја, као и на координирању агенцијског рада рачуноводствено-књиговодствене агенције, зарада директора се увећава за 20%.

Анексом уговора о раду 01/220 од 13. априла 2023. године мења се члан 8 Анекса Уговора о раду број 01/85 од 27. јануара 2015. године, којим се основна зарада директора на дан закључења анекса увећава за 11% у бруто износу и утврђује се за пуно радно време и стандардни учинак. Наведи Анекс уговора о раду није закључио надлежни орган управљања, односно Скупштина Друштва, што није у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва од 19. септембра 2016. године.

Дана 19. априла 2023. године Скупштина Друштва је са директором Друштва закључила Анекс I Уговора о раду број: 01/230 у коме се мења члан 8 наведеног Анекса Уговора о раду,

којим се основна зарада директора на дан закључења анекса увећава за 11% у бруто износу и утврђује се за пуно радно време и стандардни учинак. Истим Анексом је дефинисано да директору Друштва за обављање утврђених послова припада основна бруто зарада у износу од 125 хиљада динара.

Зараде, накнаде зарада и друга примања запослених утврђују се у складу са одредбама чл. 66-77 Правилника о раду. Зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се из основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде.

Основна зарада чини производ основице која се утврђује Одлуком директора о висини основице за обрачун основне зараде и коефицијента радног места на које је запослени распоређен односно који изражава сложеност, одговорност и услове рада прописане Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Друштва.

Директор Друштва је донео Одлуку о висини основне цене рада за обрачун основне зараде бр. 01/160 од 2. марта 2020. године која је износила 26 хиљада динара.

У току 2023. године висина основице се мењала приликом обрачуна зараде, директор је донео Одлуку о висини основне цене рада за обрачун основне зараде број 01/179 од 20. марта 2023. године на основу Уговора о регулисању међусобних односа у погледу обављања послова предвиђених годишњим програмом развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2023. годину, закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Друштва од 20. марта 2023. године за саветодавне послове на име накнада за рад запослених саветодаваца која је увећана 11% у бруто износу.

Наведеном Одлуком анексирани су Уговори са запосленима у којима је предвиђено увећање основне зараде за 11% у бруто износу.

Део зараде за радни учинак запослених утврђује се на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама.

Радни учинак је дефинисан чланом 67 Правилника о раду и утврђује се на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама. Обим рада запосленог утврђује се месечно на основу: свих послова које запослени „извршио у одговарајућем месецу“, искоришћености радног времена.

Квалитет рада и однос запосленог према радним обавезама у одговарајућем месецу може се оцењивати на основу: квалитета извршеног посла, у складу са одговарајућим прописима, упуствима, стандардима, стручном методологијом и издатим налозима, сложености извршених послова, стручности, креативности и иницијативе при извршавању послова, одговорности у раду, поштовања рокова одређених за извршавање послова, рационалног ангажовања запослених, средстава рада, сарадње са осталим учесницима у процесу рада, колегијалности, тачности, односно броја грешака у односу на обим извршених послова, односа према колегама, руководиоцима, странкама и пословним партнерима, благовремено достављање информација и докумената од којих зависи рад других.

Остварени радни учинак на основу побројаних елемената утврђује се решењем/ одлуком послодавца. Зарада по основу радног учинка утврђеног у складу са чланом 67 ст. 5 и 6 Правилника о раду може се увећати највише до 30% или умањити највише до 20%. О увећању, односно умањењу зараде, директор доноси решење/одлуку запосленом.

Директор Друштва је донео Одлуку о исплати бонуса број 01/635 од 31. децембра 2023. године за све запослене у Друштву укључујући и зараду директора Друштва. Одлука је донета јер су запослени у пословној години, осим текућих уговорених задатака обављали радне задатке који су дефинисани активностима на пројектима Партнер на пројекту са ПССС Јагодина и ЈЛС Кнић. Осим наведених активности сви запослени у различитом степену су

учествовали у пословима који индиректно утичу на обављање осталих послова чиме су дали допринос у квалитетном и правременом обављању уговорених активности.

У писаном образложењу Друштво наводи да у пословној 2023. години, на основу ангажовања запослених, на крају године су исплаћени бонуси у складу са обимом додатних послова које је сваки од њих обављао. Исплата бонус зараде се исплаћује крајем године у складу са завршетком уговорних обавеза и реализацијом наплате за обављене послове. Бонус зарада која није исплаћивана процентуално на месечном нивоу у максималном износу до 30%, кумулативно једнократно је исплаћена запосленима на крају године. За остварене бонусе запосленима су уручени посебни обрачунски листићи за месец децембар.

У образложењу се наводи и да директор самостално доноси оцену о раду сваког запосленог, кумулативно на нивоу године али тако да се месечно основна зарада по основу радног учинка не може увећати више до 30%. Разлог за овакав вид оцене и исплате запосленима на основу кумулативног радног учинка, спроводи се због динамике исплате за извршиоце по Уговорима са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде или са правним и физичким лицима.

На име бонуса током 2023. године исплаћен је износ 1.005 хиљада динара за 20 запослених лица, при чему је најмањи износ бонуса износио 20 хиљада динара, а највећи износ бонуса за два запослена лица је исплаћен у износу од 70 хиљада динара.

На основу напред наведеног утврђено је да обим рада запосленог није утврђиван на месечном нивоу, да директор није доносио решења/одлуке запосленима о њиховим радним учинцима које су остварили на месечном нивоу и тако за 12 месеци, већ је исплатио кроз увећану зараду за месец децембар кроз исплату бонуса на основу Одлуку о исплати бонуса за све запослене у Друштву број 01/635 од 31. децембра 2023. године, према мерилима који су дефинисани као радни учинак, што није у складу са чланом 67 Правилника о раду.

Откривена неправилност: Друштво није доносило решења/одлуке запосленима на месечном нивоу о њиховим утврђеним радним учинцима, већ је целокупни радни учинак – бонус исплаћивало на крају године кроз увећану зараду за децембар месец, а што није у складу са чланом 67 Правилника о раду.

Ризик: Недоношење месечних решења о радном учинку ствара ризик неправилног приказивања обима рада запосленог на месечном нивоу.

Препорука број 11: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да доносе месечна решења/одлуке о мерилима за радни учинак у складу са чланом 67 Правилника о раду.

Увећана зарада је дефинисана чланом 68 Правилника о раду да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то:

- за рад на дан празника који је нерадни дан – најмање 110% од основице;
- за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде – најмање 26% од основице;
- за прековремени рад – најмање 26% од основице;
- по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (у даљем тексту: минули рад) – најмање 0,4% од основице.

При обрачуну минулог рада рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом.

Трошкови зарада и накнада зарада (брото)

Трошкови зарада и накнада зарада (брото 1) за зараде и накнаде зарада обрачунате за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године износе 29.729 хиљада динара.

Табела број 28: Структура трошкова зарада и накнада зарада (брото):

-у хиљадама динара-

Ред. бр.	Врста рада	Износ
1.	Редован рад	18.174
2.	Радни учинак (бонус)	2.281
3.	Топли оброк	2.986
4.	Регрес	933
5.	Минули рад	950
6.	Годишњи одмор	1.799
7.	Боловање	129
8.	Плаћено одсуство	-
9.	Прековремени рад	1.864
10.	Државни празник и рад на државни празник	613
Укупно:		29.729

Регрес и топли оброк

Директор Друштва је донео Одлуку о висини регреса за коришћење годишњег одмора и накнаде за исхрану током рада у 2023. години број 01/180 од 20. марта 2023. године, у коме је утврђена висина регреса у износу од три хиљаде динара нето по запосленом месечно и висина трошкова исхране 500 динара нето дневно. Топли оброк и регрес почео је да се примењује кроз обрачун зараде за март месец 2023. године.

Годишњи одмор

У поступку ревизије утврђено је да директор Друштва није доносио Решења о коришћењу годишњег одмора запосленима у 2023. години, већ је доносио само Одлуке о утврђивању права на годишњи одмор за 2023. годину запосленима у трајању утврђеним општим актом и уговором о раду, а најмање 20 радних дана, а што није у складу са чл. 73 и 75 Закона о раду и чл. 32-37 Правилника о раду у коме је прописано да Решење о коришћењу годишњег одмора запосленом се доставља најкасније 15 дана пре датума одређеног за почетак коришћења годишњег одмора.

Чланом 73 Закона о раду је предвиђено да се годишњи одмор користи једнократно или у два или више делова. Ако запослени користи годишњи одмор у деловима, први део користи у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године.

Откривена неправилност: Друштво није доносило Решења о коришћењу годишњег одмора за запослене већ само Одлуке о утврђивању права на годишњи одмор за 2023. годину, а запослени који су годишњи одмор користили у деловима нису користили на начин тако да први део користе у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године, што није у складу са чл. 73 и 75 Закона о раду.

Ризик: Уколико се годишњи одмор не користи у складу са Законом ствара се ризик одсуства радника са посла без правног основа.

Препорука број 12: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да запосленима пре отпочињања коришћења годишњег одмора издају решења о коришћењу истог на начин тако да, уколико запослени годишњи одмор користи у деловима, први део користи у трајању од

најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године.

Плаћено одсуство

У поступку ревизије је утврђено да је директор Друштва доносио Одлуку о утврђивању права запосленима за коришћење плаћеног одсуства који нису евидентирани кроз обрачун зараде, односно нису евидентирани сати плаћеног одсуства већ су евидентирани као основна зарада – редован рад, што није у складу са чланом 3 став 1 тачка 3) подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада, односно накнада зарада, односно не садрже податке потребне за обрачун зараде, односно накнаде зараде, као и доприноса за обавезно социјално осигурање и пореза у складу са законом, као и износ зараде, односно накнаде.

Откривена неправилност: Друштво није евидентирало часове плаћеног одсуства кроз обрачун зараде, што није у складу са чланом 3 став 1 тачка 3) подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада, односно накнада зарада, односно обрачун не садржи податке потребне за обрачун зараде, односно накнаде зараде, као и доприноса за обавезно социјално осигурање и пореза у складу са законом, као и износ зараде, односно накнаде.

Ризик: Неприказивање плаћеног одсуства кроз обрачун зараде ствара ризик неправилног евидентирања појединачних елемената зараде.

Препорука број 13: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да приликом обрачуна зарада евидентирају часове плаћеног одсуства у складу чланом 3 став 1 тачка 3) подтачка (5) Правилника о садржају обрачуна зарада.

Прековремени рад

Чланом 19 Правилника о раду је дефинисано да на захтев послодавца, запослени је дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран.

Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговорима о делу износе 386 хиљада динара и односе се на обрачун и исплату нето накнаде са порезом и доприносима за два лица и то:

- Уговор бр. 01/129 од 16. марта 2021. године (нето износ 15 хиљада динара) за обављање послова ажурирања података и

- Уговор број 1/26 од 16. јануара 2023. године – уговорен износ накнаде 70 хиљада динара за обављање и других послова из делатности друштва и других.

Трошкови накнада по основу ауторских уговора

Трошкови накнада по основу ауторских уговора су исказани у бруто износу од 600 хиљада динара који су закључени са три запослена лица у Друштву (директор и двоје запослених лица).

На основу реализације пројектне теме „Унапређење квалитета пољопривредног земљишта на подручју два управна округа на територији Републике Србије“, кроз одређивање и праћење основних параметара плодности земљишта, ПССС Јагодини су на основу поднете пријаве на конкурс опредељена средства од стране Министарства за реализацију наведеног пројекта.

Носилац пројекта је Пољопривредна саветодавна и стручна служба Јагодина са још пет партнерских организација међу којима је и ПССС Крагујевац д.о.о. Крагујевац— партнер на креирању и реализацији пројекта у свим планираним активностима.

По основу партнерског дела, Друштву су припала средства у износу од 600 хиљада динара и иста су опредељена за трошкове накнаде лица ангажованих на реализацији пројекта. На основу опредељених средстава Друштво је закључило три Уговора о ауторском хонорару са лицима која су запослена у Друштву на бруто износ од 200 хиљада динара по лицу, односно по 150 хиљада динара по лицу у нето износу. Предмет уговора је учествовање у реализацији наведеног пројекта са роком завршетка радова до 25. маја 2023. године.

Уговоре о ауторском хонорару са запосленима закључио је директор Друштва. Директор Друштва је закључио уговор о ауторском хонорару у којем је и налогодавац и извршилац посла исто лице– директор Друштва, а који је потписан од стране ненадлежног органа, што није у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва број 01/489 од 19. септембра 2016. године.

Откривена неправилност: Директор Друштва је закључио уговор о ауторском хонорару у којем је и налогодавац и извршилац посла исто лице– директор Друштва, а који је потписан од стране ненадлежног органа, што није у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва.

Ризик: Закључивање уговора на овакав начин ствара ризик да уговор буде закључен од органа који није био надлежан за његово закључивање.

Препорука број 14: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да уговоре о ауторском хонорару са директором Друштва закључује Скупштина Друштва у складу са чланом 15 став 1 тачка б) Одлуке о изменама оснивачког акта Друштва.

Трошкови стручног усавршавања

Трошкови накнада стручног усавршавања исказани су у износу од 473 хиљада динара за два запослена у складу са Програмом општег стручног усавршавања од 31. децембра 2014. године.

Трошкови ангажовања запослених преко агенција и задруга

Трошкови ангажовања запослених преко агенција и задруга, исказани у износу од 936 хиљада динара, евидентирани су у пословним књигама по фактурама испостављеним у току 2023. године од стране омладинске задруге.

Трошкови накнада органима управљања

Трошкови накнада односно члановима органа управљања и надзора, исказани у бруто износу од 963 хиљада динара, односе се на примања лица изабраних у Скупштину Друштва на основу Закључка владе 24 број: 119-1026/2018 од 31. јануара 2018. године и Одлуке о усвајању висине накнаде члановима Скупштине Друштва од 8. октобра 2010. године.

Друштво има председника Скупштине и два члана. На основу Одлуке о усвајању висине накнаде члановима Скупштине Друштва председнику Скупштине припада накнада у износу од нето 20 хиљада динара и члановима Скупштине припада накнада у износу од 16 хиљада динара.

Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде, обрачунати су и исплаћени у износу од 1.582 хиљаде динара односе се на:

Табела број 29: Структура осталих личних расхода и накнада

Опис	2023. година
Накнада трошкова запосл. на сл. путу– у иностранство	31
Накнада трошкова службеног путовања– дневнице	202
Накнада трошкова превоза на рад и са рада	999
Давања запосленима поводом Нове године	110
Солидарна помоћ за случај дуже или теже болести	240
Укупно:	1.582

Трошкова запослених на службеном путу– у иностранство

У оквиру накнада трошкова запослених на службеном путу у иностранство, Друштво је исказало износ од 31 хиљаду динара и исти се односи на плаћен рачун Хотелу Палисад Златибор, а који се односи на трошкове смештаја и исхране по рачуну од 30. новембра 2023. године.

Накнада трошкова службеног путовања– дневнице

Чланом 118 Законом о раду је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству. Службено путовање јесте путовање на који се запослени шаље да, по налогу послодавца, изврши службени посао ван места рада.

Накнаде трошкова службеног путовања Друштва на име дневница у земљи у 2023. године износиле су 202 хиљаде динара.

Дана 17. јануара 2023. године директор Друштва је донео Одлуку о висини дневнице за службени пут број 01/35. Истом је дефинисано да запосленом који проведе на службеном путу преко 12 сати припада дневница у износу од хиљаду динара. За време проведено на службеном путовању више од осам сати, а мање од 12 сати запосленом припада половина дневнице. Трошкови превоза признају се у целини, као и трошкови путарине и паркинга, а на основу поднетих рачуна.

Из дневнице за службено путовање се покривају трошкови исхране и трошкови градског превоза у месту боравка на службеном путу.

У току ревизије достављено је Упуство за исплату дневница Друштва, којим је поред наведеног у Одлуци прецизирано и да цела дневница припада лицу за службено путовање које је трајало између 12 и 24 сата, као и да лице нема право на дневницу уколико је путовање трајало мање од осам сати укључујући и остатак времена код путовања преко 24 часа а мање од осам часова.

Увидом у узорковану документацију, Друштво је обрачунавало и исплаћивало дневнице запосленим лицима у ситуацијама када су на службеном путу провели мање од осам сати као и у ситуацијама када је остатак времена код путовања преко 24 часа трајао мање од осам часова у најмањем износу од девет хиљада динара.

Откривена неправилност: Друштво је више обрачунало и исплатило дневнице запосленим лицима у ситуацијама када су на службеном путу провели мање од осам сати, као и у ситуацијама када је остатак времена код путовања преко 24 часа трајао мање од осам часова у најмањем износу од девет хиљада динара.

Ризик: Услед неправилног обрачуна трошкова постоји ризик да исти нису реално и објективно приказани.

Препорука број 15: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да обрачун и исплату дневница за службено путовање запослених врше у складу са Одлуком и Упутством за исплату дневница.

Накнада трошкова превоза на рад и са рада

У складу са Законом о раду и Правилником о раду Друштва, запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Запосленом накнада трошкова превоза припада само за оне дане када је долазио на рад, па је приликом обрачуна и исплате трошкова превоза неопходно да послодавац обрачуна колико је дана запослени долазио на рад и да за те дане исплати накнаду трошкова. За дане када је запослени био на боловању, плаћеном или неплаћеном одсуству, годишњем одмору и друго, не припада му накнада трошкова превоза.

Увидом у пословне књиге друштва у 2023. години, на име накнаде трошкова за рад и са рада исплаћен је износ од 999 хиљада динара.

Увидом у достављену документацију, Друштво је накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла исплаћивало на основу Извештаја о правдању коришћења накнаде трошкова превоза којим запослени потврђује да је за појединачни месец оправдао средства на име накнаде. Уз извештај запослени су предавали фискални рачун за дати месец за куповину нафтних деривата осим два запослена који су доставили потврду превозника о висини месечне карте за превоз за назначену релацију за долазак и одлазак на посао.

Увидом у достављене карнете запослених и спискове запослених којима је вршена исплата трошкова превоза, утврђено је да је Друштво вршило линеарне исплате свим запосленима по три хиљаде динара осим за двоје запослених лица којима је исплаћиван износ од девет и 18 хиљада динара на месечном нивоу на основу потврде превозника о висини месечне претплатне карте без обзира на дане када су долазили на рад.

Откривена неправилност: Друштво је накнаду трошкова превоза исплаћивало у фиксном износу по запосленом без обзира на дане проведене на раду, а што није у складу са чланом 76 Правилника о раду Друштва.

Ризик: Обрачунавање и исплата трошкова превоза за све дане без одбитака за дане када запослени није долазио на посао ствара ризик нетачног приказивања трошкова за ову намену.

Препорука број 16: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да обрачун и исплату трошкова превоза за запослене у Друштву врши само за дане када је запослени долазио на рад.

Давања запосленима поводом Нове године

Укупан износ давања запосленима поводом Нове године износи 110 хиљада динара. Исплата је извршена на основу Одлуке директора Друштва број 01/636 од 31. децембра 2023. године, где је наведено да се деци запослених радника, старости до 15 година, исплати новчани износ од 10 хиљада динара. Исплаћени износ се односи на једанаесторо деце запослених у Друштву.

Солидарна помоћ за случај дуже или теже болести

У 2023. години на име трошкова солидарне помоћи, Друштво је исплатило износ од 240 хиљада динара. На основу узорковане документације средства су исплаћивана на основу приложене медицинске документације или других докумената која се односе на дату исплату као и на основу одлуке директора.

Подаци о просечном броју запослених

Укупан број запослених на дан 31. децембар 2023. године је износио 20 запослена.

Просечна зарада и накнада зараде у току 2023. године, узимајући у обзир просечан број запослених у току 2023. године, износила је 124 хиљаде динара у бруто износу.

3.3.2.5. Трошкови амортизације

Табела број 30: Структура трошкова амортизације

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови амортизације	2.384	2.393
Укупно	2.384	2.393

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови амортизације не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.3.2.6. Трошкови производних услуга

Табела број 31: Структура трошкова производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови услуга на изради учинака	0	385
Трошкови услуга штампе	29	0
Трошкови транспортних услуга	5	2
Трошкови ПТТ услуга	455	397
Трошкови услуге текућег одржавања основних средстава	668	430
Трошкови сајмова	60	0
Трошкови рекламе и пропаганде	154	1.977
Трошкови огласа у новинама	59	0
Трошкови приручника и других публикација	2	2
Трошкови регистравања моторних возила	9	14
Трошкови комуналних услуга	221	240
Накнада за коришћење ауто-пута	23	18
Трошкови сервисних услуга	239	197
Трошкови одржавања возила	0	38
Други трошкови услуга одржавања	0	72
Трошкови закупнина	0	14
Дати соп. произ. и роба за рекламу и пропаганду	0	100
Трошкови истраживања	0	68
Трошкови узорковања земљишта	0	123
Трошкови заштите на раду	0	2
Трошкови осталих производних услуга	0	34
Укупно:	1.924	4.113

Трошкови производних услуга који износе 1.924 хиљада динара односе се на трошкове услуга штампе, транспортних услуга, ПТТ услуга, трошкове услуга текућег одржавања основних средстава, трошкове сајмова, трошкове рекламе и пропаганде, огласе у новинама, приручника и других публикација, регистравања моторних возила, трошкове комуналних услуга, накнаду за коришћење ауто-пута и на трошкове сервисних услуга. Највећи износ од 668

хиљада динара односи се на трошкове услуга текућег одржавања основних средстава, док се износ од 455 хиљада динара односи на трошкове ПТТ услуга.

Трошкови сервисних услуга износе 239 хиљада динара, док трошкови комуналних услуга износе 221 хиљаду динара.

Према узоркованој документацији, највећи износ од 167 хиљада динара односи се на накнаду за координацију рада за први и други квартал 2023. године, Пољопривредној стручној служби „Пољопривредна станица“ д. о. о. Нови Сад, по фактури 0000198/23 од 24. априла 2023. године, а износ од 167 хиљада динара односи се такође на координацију рада ПССС Крагујевац д.о.о. и Пољопривредне стручне службе „Пољопривредна станица“ д.о.о. Нови Сад за трећи и четврти квартал 2023. године, по фактури 0000316/23 од 4. септембра 2023. године. Износ од 60 хиљада динара односи се на исплату „Тачно“ д.о.о. Београд, за медијско праћење активности по фактури број: 1341 од 21. јуна 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови производних услуга не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.3.2.7. Нематеријални трошкови

Табела број 32: Структура нематеријалних трошкова

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Трошкови непроизводних услуга	1.288	1.386
Трошкови репрезентације	204	377
Трошкови премија осигурања	134	185
Трошкови платног промета	111	82
Трошкови чланарина	3	16
Трошкови пореза и накнада	117	79
Остали нематеријални трошкови	39	61
Укупно:	1.896	2.186

Нематеријални трошкови износе 1.896 хиљада динара.

Највећи износ од 1.288 хиљада динара односи се на трошкове непроизводних услуга и то: трошкове стручног усавршавања у износу од 73 хиљаде динара, трошкове пројектне документације у износу од 12 хиљада динара, остале непроизводне услуге у износу од 86 хиљада динара, на трошкове процене ризика и безбедности на раду износ од 2 хиљаде динара, на трошкове фотокопирања у износу од 58 хиљада динара, на трошкове интернета у износу од 11 хиљада динара, трошкове паркинга у износу од 105 хиљада динара, на књиговодствене услуге у износу од 339 хиљада динара, док се износ од 602 хиљаде динара односи на консултантске услуге.

Трошкови репрезентације у износу од 204 хиљаде динара односе се на трошкове репрезентације у износу од 105 хиљада динара и на трошкове угоститељских услуга у износу од 99 хиљада динара.

На основу узорковане документације, износ од 100 хиљада динара односи се на услуге које су ПССС Крагујевац д.о.о. пружене од стране Удружења воћара и виноградаря из Ражња, по рачуну број: 02/2023 од 22. новембра 2023. године.

Износ од 81 хиљаде динара односи се на трошкове оцењивања Акредитационог тела Србије по фактури број: е566/2023 од 19. јуна 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да нематеријални трошкови не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.3.2.8. Расходи камата

Табела број 33: Расходи камата

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Расходи камата	197	134
Укупно:	197	134

Расходи камата у износу од 197 хиљада динара односе се на расходе за камате на дугорочне кредите у износу од 195 хиљада динара (*Веза:* Дугорочне обавезе) и друге камате за обавезе у преосталом износу.

На основу узорковане документације, утврђено је да расходи камата не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.3.2.9. Остали приходи

Остали приходи исказани у износу од 51 хиљаде динара односе се на оприходовану обавезу за накнаду за градско грађевинско земљиште.

На основу узорковане документације, утврђено је да остали приходи не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.3.2.10. Остали расходи

Расходи за спонзорства и донације Друштва у 2023. години исказани су у износу од 650 хиљада динара.

На основу узорковане документације Друштво је потписало Уговоре о донацијама са:

- КУУ „Копаоничка Фрула“ Брус на износ од 50 хиљада динара;
- Удружење „Лига“ Ивањица на износ од 100 хиљада динара;
- Удружење „Раи“ Ивањица на износ од 100 хиљада динара и
- Удружење „Плодови Косјерића“ Косјерић на износ 100 хиљада динара.

За наведене донације Друштво нема сагласност Оснивача нити усвојену процедуру или правилник о давању донација. Узорковани Уговори о донацијама не садрже намену давања средстава па се на основу истог не може утврдити за коју су намену дата средства.

Откривена неправилност: Друштво у 2023. години није имало усвојен интерни акт којим су прописана правила и процедуре доделе донација, односно којим су утврђени критеријуми за коришћење средстава за помоћ (донације).

Ризик: Уколико се не донесе и не усвоји интерни акт којим су прописана, правила и процедуре доделе донација постоји ризик од неравноправне расподеле средстава.

Препорука број 17: Препоручујемо одговорним лицима Друштва да донесу и усвоје интерни акт којим су прописана правила и процедуре доделе донација.

3.2.3. Потенцијалне обавезе

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Крагујевац д.о.о. Крагујевац водила је један судски спор током 2023. године и то као тужена страна пред Прекршајним судом у Крагујевцу. Вредност овог судског спора са стањем на дан 31. децембар 2023. године износи 53 хиљада динара.

Табела број 34: Судски спорови -у хиљадама динара-

Редни број	ПССС Крагујевац д.о.о. Крагујевац	Број судских спорова	Валута	Стање спорова на дан 31. децембар 2023. године
1.	тужени	1	РСД	53
2.	тужилац	0	РСД	/
Укупно		1	РСД	53

ПРИЛОГ III

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ КРАГУЈЕВАЦ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј

1. Биланс стања

2. Биланс успеха

3. Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07166168

Шифра делатности 7120

ПИБ 101041649

Назив ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА I СТРУЧНА СЛУЖБА КРАГУЈЕВАЦ ДОО КРАГУЈЕВАЦ

Седиште КРАГУЈЕВАЦ, ЦАРА ЛАЗАРА 15

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		0	0	0
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	C5	14.032	15.802	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0003	C5	3.080	3.691	0
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	0009	C6	10.952	12.111	0
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017		0	0	0
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0018		0	0	0
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		0	0	0
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		0	0	0
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		8.883	8.614	0
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ	0031	C11	3.019	3.021	0
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037		0	0	0
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	0038	C13	1.582	3.433	0
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0044	C13	455	917	0
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	0048		0	0	0
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	C16	3.800	1.199	0
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058		27	44	0
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		22.915	24.416	0
88	Б. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060		0	0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	C19	8.673	8.477	0
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	C19	4.649	4.648	0
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЂЕНИ КАПИТАЛ	0403		0	0	0
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		0	0	0
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		0	0	0
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		0	0	0
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		0	0	0
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	0408		4.024	3.829	0
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		0	0	0
35	IX. ГУБИТАК	0412		0	0	0
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		2.051	3.606	0
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0416		0	0	0
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0420	C21	2.051	3.606	0
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428		0	0	0
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429		0	0	0
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430		2.952	4.868	0
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	C22	9.239	7.465	0
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432		0	0	0
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	0433	C22	9	10	0
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		15	0	0
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	0442	C24	780	1.273	0
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0449	C25	2.893	1.640	0
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453		4.542	4.542	0
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454		1.000	0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Б. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455		0	0	0
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		22.915	24.416	0
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457		0	0	0

у Урас
 дана _____ 2024 године

Законски заступник
Срђан Немировић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07166168

Шифра делатности 7120

ПИБ 101041649

Назив POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA KRAGUJEVAС DOO KRAGUJEVAС

Седиште КРАГУЈЕВАЦ, ЦАРА ЛАЗАРА 15

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	C27.1	49.605	46.776
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	1002		0	7
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1005	C27.1	8.030	8.025
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		0	0
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		0	0
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		0	0
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	C27.1	41.575	38.744
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		0	0
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	C27.2	48.325	46.429
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		0	0
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	C27.2	3.138	4.116
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1016	C27.2	38.981	33.621
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	C8	2.384	2.393
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		0	0
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	C27.2	1.924	4.113
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		0	0
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	C27.2	1.898	2.186
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		1.280	347
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026		0	0
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027		5	2
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		0	0
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	C28.1	0	1
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		5	1
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	C28.2	197	135
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		0	0
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	C28.2	197	134
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		0	1
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		0	0
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		0	0
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		192	133
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039		0	0
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040		0	1
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041		56	109
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042		680	249
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		49.666	46.887
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		49.202	46.814
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		464	73
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046		0	0
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		0	0
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		0	0
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		464	73
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		0	0
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	C31	269	11
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052		0	0
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053		0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054		0	0
	Ђ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		195	62
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		0	0

у Крси
 дана 20 24 године

Законски заступник
Јулија Нешић Баб

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

A. OPŠTI PODACI O DRUŠTVU

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUCNA SLUZBA doo Kragujevac, Cara Lazara 15, Kragujevac

Preduzece je osnovano 07..11.1980god. kao drustvo sa ogranicenom odgovornoscu, poslovno ime **Poljoprivredna savetodavna I strucna sluzba doo Kragujevac**, sa sifrom delatnosti 7120- Tehnicko ispitivanje I analize, matični broj 07166168 , PIB 101041649.
adresa: Kragujevac, Cara Lazara 15, Kragujevac

Preduzece danas posluje i zaposljava prosečno 20 radnika i razvrstano je kao **mikro** pravno lice.

B. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62/2013,73/2019,44/2021) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društvo primenjuje Pravilnik MF i tumacenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31.decembra 2023. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br.95/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra prethodne godine.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti (istorijskog troška), osim ukoliko Računovodstvenim politikama nije propisan drugačiji osnov vrednovanja.

C. NAJZNAČAJNIJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE DRUŠTVA

C1 Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

C2 Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu

dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

C3 Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2023	31.12.2022.
1 EUR	117,1737	117.3224

C4. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL procenjuje se u visini ugovorenog nenaplaćenog iznosa. Ako je upisani kapital u stranoj valuti na dan bilansa vrednuje se po srednjem kursu.

C5. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patentni, licence, nematerijalni troškovi istraživanja i procenjivanja prirodnih resursa , ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta)

. Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti. Ukoliko za dato nematerijalno ulaganje ne postoji aktivno tržište to ulaganje se vrednuje po nabavnoj vrednosti. Pozitivni efekti revalorizacije nematerijalnih ulaganja evidentiraju se u korist revalorizacione rezerve a negativni efekti evidentiraju se na teret ranije ostvarene revalorizacione rezerve, a ako revalorizacione rezerve nema negativni efekti evidentiraju se na teret rashoda obezvređenja.

C6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Ova imovina obuhvata postrojenja i opremu, ostala sredstva i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, avanse date za njihovu nabavku i ulaganje na tuđim nekretninama i postrojenjima. Početno priznavanje vrši se po nabavnoj vrednosti.

Postrojenja i oprema amortizuju se u toku korisnog veka.

Postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti. Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Amortizacija postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

C8. AMORTIZACIJA

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

C9 FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao potraživanja i krediti (kratkoročni zajmovi) i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

C11. ZALIHE

Zalihe inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrednosti, koja obuhvata fakturnu vrednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih delova, sitnog inventara i robe vrši se po prosečnoj nabavnoj ceni.

Ako je vladajuća nabavna cena zaliha sitnog inventara i robe niža od knjigovodstvene nabavne cene, zalihe se vrednuju po poštenoj nabavnoj ceni a razlika se evidentira na teret rashoda po osnovu obezvređenja.

Zalihe učinaka procenjuju se po ceni koštanja koja obuhvata proizvodne troškove. Ako je cena koštanja viša od neto prodajne cene zalihe učinaka se vrednuju po neto prodajnoj ceni. Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u trzisnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troskove prodaje

Zalihe sitnog inventara i robe koje nemaju upotrebnu vrednost otpisuju se na teret rashoda po osnovu obezvređenja u okviru finansijskog računovodstva. Zalihe učinaka koje nemaju upotrebnu vrednost otpisuju se na teret računa 983 u okviru obračuna troškova i učinaka.

C12. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Sredstva poslovanja koje se obustavlja su nematerijalna sredstva, postrojenja i oprema dela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrednosti.

Ako početna vrednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj ceni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procenjivanje po poštenoj vrednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrednosti a negativni efekti procene su rashodi po osnovu obezvređenja.

C13. POTRAŽIVANJA - obuhvataju potraživanja od prodaje (kupci matična i zavisna pravna lica, kupci ostala povezana pravna lica, kupci u zemlji i kupci u inostranstvu), potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa izuzimajući porez na dobitak).

Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za 60 dana od dana dospeća, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

C14. POREZ NA DOBITAK

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju porezom na dobit Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentiraju direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

C15. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI obuhvataju kratkoročne kredite u zemlji, kratkoročne kredite u inostranstvu i deo dugoročnih kredita koji dospeva za naplatu naredne godine, hartije od vrednosti koje dospevaju za naplatu do godinu dana, hartije od vrednosti kojima se trguje i ostale kratkoročne finansijske plasmane. Kratkoročni krediti i hartije od vrednosti u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Hartije od vrednosti uključene na listu kotacije berze efekata vrednuju se po berzanskoj ceni na dan bilansa. Pozitivni efekti promene cene hartije od vrednosti evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativni na teret finansijskih rashoda.

C16. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA obuhvata neposredno unovčive hartije od vrednosti (ove hartije od vrednosti zamenjuju gotovinu u platnom prometu, čekovi, na primer), gotovinu na poslovnom računu u domaćoj valuti, gotovinu na poslovnom računu u stranoj valuti, izdvojene depozite u domaćoj ili stranoj valuti i gotovinu u blagajni u domaćoj ili stranoj valuti. Ekvivalenti i gotovina u stranoj valuti vrednuje se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

C17. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrednost koji nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatnu vrednost, potraživanja za više plaćeni porez na dodatnu vrednost, unapred obračunate troškove (troškovi koji se odnose na budući obračunski period), potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza (unapred obračunate kamate, na primer) i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

C18. GUBITAK IZNAD VREDNOSTI KAPITALA je razlika između ukupnog gubitka i kapitala.

C19. KAPITAL OBUHVATA: osnovni kapital, ostali osnovni kapital, emisionu premiju, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve, nerealizovane dobitke po osnovu hartija od vrednosti, neraspoređeni neto dobitak ranijih ili tekuće godine i upisani neuplaćeni kapital. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrednosti
Upisani neplaćeni kapital u stranoj valuti vrednuje se po srednjem kursu na dan bilansa.

C20. DUGOROČNA REZERVISANJA predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- ostala rezervisanja za verovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a smanjuju se u momentu nastanka troškova za koje je izvršeno rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja ukidaju se u korist ostalih prihoda.

C22. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE obuhvataju kratkoročne obaveze sa rokom dospeća do godinu dana i deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u narednoj godini. Dinarske kratkoročne finansijske obaveze iskazuju se u nominalno vrednosti a obaveze u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po ugovorenom kursu sa kreditorom.

C24. OBAVEZE IZ POSLOVANJA obuhvataju primljene avanse, depozite i kaucije, dobavljače, izdate menice i čekove poveriocima i obaveze iz specifičnih poslova. Dinarske obaveze iz poslovanja iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

C25. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE obuhvataju obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u bruto iznosu, obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja, obaveze za dividendu, obaveze za naknade prema zaposlenima, obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora, obaveze prema fizičkim licima po ugovoru o delu, obaveze za obustavljene neto zarade i ostale obaveze.

Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

C26. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvataju obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, obaveze za akcizu, obaveze za poreze, carine i druge dažbine, obaveze za doprinose na teret troškova i ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine. Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju unapred obračunate troškove, obračunate prihode budućeg perioda, obračunate zavisne troškove nabavke, odložene prihode i primljene donacije.

C27. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

C27.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje usluga umanjene za poreske dažbine i date popuste nezavisno od momenta naplate,
- prihodi od aktiviranja usluga priznaju se po ceni koštanja,
- prihodi od dotacija, regresa, kompenzacija, povraćaja dažbina po osnovu prodate usluga,
- prihodi od donacija, zakupa

C27.2. Poslovne rashode čine: troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, ostali lični rashodi, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja i nematerijalne troškove (porezi i doprinosi nezavisni od rezultata). Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

C28. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

C28.1. Finansijske prihode čine finansijski prihodi od kamata, od pozitivnih kursnih razlika, od pozitivnih efekata valutne klauzule i ostali finansijskih prihodi.

C28.2. Finansijske rashode čine finansijski rashodi po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

C29. OSTALI PRIHODI I RASHODI

C29.1. Ostale prihode čine dobici od prodaje postrojenja, opreme, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza i prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja. Ostali prihodi obuhvataju i prihode od usklađivanja vrednosti imovine koje čine: nematerijalnih ulaganja, postrojenja, opreme, dugoročnih finansijskih plasmana, hartija od vrednosti, zaliha, kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana i prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine.

C29.2. Ostale rashode čine gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, postrojenja, opreme, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu otpisa potraživanja. Ostali rashodi obuhvataju i rashode po osnovu obezvređenja imovine (nematerijalnih ulaganja, obezvređenje postrojenja, opreme, obezvređenje dugoročnih plasmana i hartija od vrednosti, obezvređenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana).

C30. DOBICI I GUBICI POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

C30.1. Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja je pozitivna razlika između prodajne vrednosti sredstava obustavljenog poslovanja i njihove knjigovodstvene vrednosti

C30.2. Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja je negativna razlika između prodajne vrednosti sredstava obustavljenog poslovanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

C31. POREZ NA DOBITAK

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

• NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

• PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

- **USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA**

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2023. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

4. SUDSKI SPOROVI

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

- **NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**

u hiljadama dinara

	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto
NEMATERIJALNA IMOVINA			
Stanje na pocetku godine			
Povecanje-nabavke u toku godine			
Smanjenja u toku godine			
Stanje na kraju godine			
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA			
Stanje na pocetku godine	34863	22752	12111
Povecanja-nabavke u toku godine	938		938
Smanjenja u toku godine		2097	-2097
Stanje na kraju godine	35801	24849	10952

- **ZALIHE**

u hiljadama dinara

	2023	2022
Materijal i sitan inventar i alat na zalihi	-	-
Avansi	3019	3021
Nedovrsena proizvodnja		
Stanje na dan 31. decembra	3019	3021

Društvo je izvršilo popis zaliha na dan bilansa u skladu sa propisima i opštim aktima.

- POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE**

u hiljadama dinara

Opis	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstvu	Ukupno
1	2	3	4
Potraživanje na početku 2023. godine	3433	/	3433
Potraživanje na kraju 2023. godine	1582	/	1582

Društvo je usaglasilo potraživanja u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu.

- OSTALA KRATKOROCNA POTRAZIVANJA**

u hiljadama dinara

	2023	2022
Druga potrazivanja	455	917
Stanje na dan 31. decembra	455	917

- GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**

u hiljadama dinara

	2023	2022
Dinarski poslovni račun	3800	7991
Devizni poslovni račun		
Izdvojena novčana sredstva u dinarima		
Stanje na dan 31. decembra	3800	7991

- KAPITAL**

Osnovni kapital Društva iskazan na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD 4649 hiljada) čine udeli društva sa ograničenom odgovornošću.

a) Osnovni kapital dinara		u hiljadama	
	Udeli DOO	Svega osnovni kapital	
Stanje na početku godine	4649	4649	

Stanje 31.12. tekuće godine	4648	4648
-----------------------------	------	------

b) Revalorizacione rezerve	u hiljadama dinara	
Stanje na početku godine	-	
Stanje 31.12. tekuće godine	-	

c) Statuarne i druge rezerve	u hiljadama dinara	
Stanje na početku godine	-	
Stanje 31.12. tekuće godine	-	

d) Dobitak	u hiljadama dinara	
Stanje na početku godine	3829	
Stanje 31.12. tekuće godine	4024	

-
- **DUGOROCNE REZERVISANJA I OBAVEZE**

	u hiljadama dinara	
	2023	2022
Rezervisanja u garantnom roku	-	-
Dugorocni krediti	2051	2606

- **OBAVEZE IZ POSLOVANJA**

	u hiljadama dinara	
	2023	2022
Obaveze za primljene avanse	-	-
Dobavljači u zemlji	780	1273
Kratkorocne finansijske obaveze		
Ostale obaveze iz poslovanja		
	780	1273

Društvo je usaglasilo obaveze u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu.

- **OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE**

	hiljadama dinara	
	2023	2022
Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1478	999
Obaveze prema fizickim licima	117	143
Obaveze za PDV	339	/
Obaveze za poreze I doprinose	959	499
Stanje na dan 31. decembra	2893	1640

- **OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE**

	u hiljadama dinara	
	2023	2022
Obaveze za porez iz rezultata	269	11
Stanje na dan 31. decembra	269	11

- **POSLOVNI PRIHODI**

	u hiljadama dinara
	01.01-31.12.2023
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domacem trzistu	8030
Prihodi od prodaje robe na domacem trzistu	
Smanjenje vrednosti zaliha nedovrsene proizvodnje	
Povecanje vrednosti zaliha	
Drugi poslovni prihodi	41575
Ukupno	49605

- **POSLOVNI RASHODI**

	u hiljadama dinara
	01.01-31.12.2023
TROŠKOVI MATERIJALA	
TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	3138
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIŠNI RASHODI	38981
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1924
TROŠKOVI AMORTIZACIJE	2384

NEMATERIJALNI TROŠKOVI TROSKOVI REZERVISANJA	1898
Ukupno	48325

• **TROŠKOVI MATERIJALA**

u hiljadama dinara

	01.01-31.12.2023
Troškovi materijala za izradu	61
Troškovi mat.za održavanje	404
Troskovi ostalog (režijskog) materijala	95
Troskovi kancelarijskog materijala	161
Troškovi goriva i energije	2110
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	307
Ukupno	3138

• **TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**

u hiljadama dinara

	01.01-31.12.2023.
Troškovi zarada i naknada (bruto)	29729
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	4517
Troškovi naknada troskova zaposlenima po ugovoru Troskovi na službenom putovanju	1718
Troskovi naknada trokova prevoza zaposlenima	999
Ostali lični rashodi i naknade	2018
Ukupno	38981

• **TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA**

hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2023.
Troškovi na izradi ucinaka	
Troškovi reklame I propagande	214
Troškovi usluga održavanja osn.sred	668
Troskovi komunalnih usluga	221

Troskovi uzorkovanja zemljišta	
Ostali troskovi	821
Ukupno	1924

• **NEMATERIJALNI TROŠKOVI**

hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2023.
Troškovi knjigovodstvenih usluga	339
Troskovi ostal.neproizvodnih usluga	86
Troškovi reprezentacije	204
Troškovi strucnog usavršavanja	
Troškovi premije osiguranja	134
Troškovi platnog prometa	111
Ostali porezi, naknade, takse	125
Ostali nematerijalni troškovi	899
Ukupno	1898

• **FINANSIJSKI PRIHODI**

hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2023.
Prihodi od kamata	
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule prema trećim licima	5
Ukupno	5

• **FINANSIJSKI RASHODI**

u hiljadama dinara

	01.01-31.12. 2023.
Rashodi od kamata	197
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule prema trećim licima	
Ukupno	197

